

Fiskeriets Økonomi 2002

Economic Situation of the Danish Fishery 2002

Løkkegaard, Jørgen; Andersen, Jesper Levring; Frost, Hans Staby; Kjærsgaard, Jens ;
Lindebo, Erik; Nielsen, Max; Nielsen, Rasmus

Publication date:
2002

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Løkkegaard, J., Andersen, J. L., Frost, H. S., Kjærsgaard, J., Lindebo, E., Nielsen, M., & Nielsen, R. (2002).
Fiskeriets Økonomi 2002: Economic Situation of the Danish Fishery 2002. København: Fødevareøkonomisk
Institut, Københavns Universitet. Fiskeriets økonomi, Bind. 2002

Fødevareøkonomisk Institut

Fiskeriets Økonomi 2002

Economic Situation of the Danish Fishery 2002

København 2002

Indholdsfortegnelse:

Forord	5
Sammenfatning	7
Fiskerigrundlaget 2002	7
Fangst og indtjening i 2002	8
Vurdering af prisudviklingen i 2002	11
Prognose for de indre danske farvande	11
1. Fiskerigrundlaget	15
1.1. Kvoteudviklingen 1999-2002	16
1.2. Kvoteudnyttelse	18
2. Fiskerflåden	25
2.1. Fiskerflåden fra 1999 til 2001	26
2.2. Fiskerflådens aktivitet 2001	27
2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse	30
2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse	32
3. Fangst og indtjening i fiskeriet 2002	37
3.1. Fiskeriets fangstmængde	38
3.2. Fiskeriets fangstværdi	41
3.3. Fiskeriets driftsomkostninger	44
3.4. Fiskeriets indtjeningsevne	49
3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønnning	52
3.6. Fiskeriets kapitalaflønnning – bruttooverskud	54
3.7. Fiskeriets rentabilitet	56
4. Beregning af prisudviklingen på fiskeprodukter	61
4.1. Vurdering af prisudviklingen i 2002	61
4.2. Metode og datagrundlag	61
4.3. Prisskøn for artsgrupper	63
4.3.1. Torskefisk	63
4.3.2. Dyre fladfisk	63
4.3.3. Billige fladfisk	64
4.3.4. Sild	64
4.3.5. Makrel	65

4.3.6.	Ferskvandsfisk.....	66
4.3.7.	Rejer	66
4.3.8.	Jomfruhummer	67
4.3.9.	Muslinger.....	67
4.3.10.	Industrifisk.....	68
5.	Prognose for de indre danske farvande	69
5.1.	Baggrund	69
5.1.1.	Kvoteudvikling 1999-2002 i de indre farvande	70
5.1.2.	Fiskerflåden og beskæftigelse	71
5.1.3.	Fangstsammensætning.....	74
5.1.4.	Økonomiske indikatorer	77
5.1.5.	Fangstværdi	77
5.1.6.	Driftsomkostninger.....	79
5.1.7.	Indtjening.....	80
5.1.8.	Bruttooverskud	81
5.1.9.	Rentabilitet	82
5.1.10.	Sammenfatning.....	84
	English summary	105
	The basis of the fishery 2002	105
	Catches and earnings in 2001.....	106
	Evaluation of price developments in 2002.....	109
	Forecast for Danish coastal fisheries.....	109

Forord

Rapporten om fiskeriets økonomi 2002 er den anden rapport i den årligt tilbagevendende analyse af den økonomiske situation for dansk fiskeri.

Analysen tager udgangspunkt i de rammer, som fastlægges af de vedtagne TAC'er og fiskekvoter for 2002. Den anvendte struktur for den danske fiskerflåde er baseret på fiskeriet i 2001 og det officielle register over den danske fiskerflåde. På grundlag af den seneste fiskeriregnskabsstatistik udarbejdet af Fødevareøkonomisk Instituts statistiske afdeling og skøn over den forventede prisudvikling for fiskeprodukter foretages beregninger over fiskeriets forventede økonomiske resultater i 2002.

Rapporten om fiskeriet økonomi 2002 er opbygget på samme måde som sidste års rapport og skal ses som et supplement til Fødevareøkonomisk Instituts fiskeriregnskabsstatistik. De første fire kapitler omhandler den danske fiskerflådes rentabilitet belyst ved en række økonomiske indikatorer, mens det sidste kapitels indhold varierer fra år til år. I nærværende rapport omhandler dette kapitel en detailanalyse af fiskeriet i de indre danske farvande.

Udarbejdelsen af rapporten er sket i et samarbejde mellem afdeling for Fiskeriøkonomi og –forvaltning og Statistisk afdeling på Fødevareøkonomisk Institut. Arbejdet er koordineret af Jørgen Løkkegaard, og bidragydere til de enkelte kapitler er Jesper Andersen, Hans Frost, Jens Kjærsgaard, Erik Lindebo, Max Nielsen og Rasmus Nielsen. Elsebeth Vidø har stået for redigeringen af rapporten.

Fødevareøkonomisk Institut, maj 2002.

Ole P. Kristensen

Sammenfatning

Fiskerigrundlaget 2002

Den relative stabilitet	For året 2002 er den overordnede ramme for fiskeriet fastlagt af de vedtagne TAC'er (totalt tilladte fangstmængder) og den efterfølgende kvotefordeling på medlemslande i EU efter det gældende princip om relativ stabilitet.
Industrikvoterne falder med 9% ...og konsumkvoterne med 13%	I 2002 omfatter grundlaget for industrifiskeriet 15 kvoter med en samlet kvotemængde på ca. 1.570 tusinde tons svarende til en nedgang på ca. 9% i forhold til året før. For konsumfiskeriet udgør 41 kvoter rammen på ca. 253 tusinde tons svarende til en nedgang på ca. 13% i forhold til 2001. Da ca. 90% af de danske fangster er underlagt kvoteregulering, betyder denne udvikling et yderligere formindsket fangstgrundlag i forhold til 2001.
Kvoterreduktionerne varierer med arterne	Torskekvoterne er blevet reduceret med ca. 45 tusinde tons fra 1999 til 2002 svarende til en nedgang på ca. 55%. Fladfisk er reduceret med ca. 26%, hvor bl.a. niveauet for tungekvoterne er halveret fra ca. 2.000 tons til ca. 1.000 tons. Kvoterne for rødspætter er samtidig blevet reduceret med ca. 27% fra 1999 til 2002. Sildekvoterne er reduceret med ca. 51.000 tons svarende til en nedgang på ca. 32% især pga. en stor nedgang i Østersøen. Til gengæld er kvoterne på makrel steget med ca. 17%. Kvoterne på dybvandsrejer og jomfruhummer er reduceret med henholdsvis 22% og 10% i forhold til 1999.
Stigende kvoteudnyttelse	Den samlede kvoteudnyttelse i industrifiskeriet var i 1999 til 2001 på mellem 55% og 65%. Kvoteudnyttelsen for år 2002 forventes at stige på grund af de mindre kvoter. For konsumfiskeriet er udnyttelsesgraden på de vigtigste arter generelt høj og varierer med mellem 83% og 96% fra 1999 til 2001. Specielt i 2001 har der været en meget høj udnyttelsesgrad for alle fiskerier. Silde- og makrelkvoterne udnyttes næsten 100% i alle farvande i perioden.

Stigende fartøjsstørrelse, men antallet er faldet med 22%	Den danske fiskerflåde er i perioden 1995 til 2001 reduceret med ca. 22% i antal fartøjer, medens den samlede tonnage målt i BT/BRT er forøget med ca. 3%. Det har medført en stigende gennemsnitsstørrelse fra ca. 23,7 BT/BRT i 1999 til ca. 25,0 BT/BRT 2001. De store fartøjer over 24 meter udgør ca. 60 % af den samlede tonnage og ca. 54% af forsikringsværdien. Opføres kapaciteten i forhold til motorkraft er der en mere ligelig fordeling mellem de enkelte størrelseskategorier. De mindre fartøjer under 18 meter står således for ca. 46% af kapaciteten opgjort ved motorkraft. Den kommercielle fiskerflåde (fartøjer med en fangstværdi på over ca. 200.000 kr., også kaldet kommercielt aktive fartøjer) opererer på et niveau svarende til 95% af det potentielle kapacitetsniveau, og ca. 98% af tonnagen er aktiv.
98% af tonnagen er aktiv	
Fiskerflåden beskæftiger under 4.000 fiskere	I den kommercielle del af flåden er det samlede besætningsantal på cirka 3.700 mand.
17% af fartøjerne fanger 90% af fangsten	Af den samlede fangstværdi har 35% af fartøjerne (ca. 525 fartøjer) 75% af fangstværdien, mens ca. 30% af fartøjerne har under 5% af den samlede fangstværdi. Samtidig har ca. 17% svarende til ca. 250 fartøjer, over 90% af fangstmængden, og ca. 70% af fartøjerne fanger mindre end 5% af den samlede fangstmængde.
	Fangst og indtjening i 2002
Kommercielle fartøjer dækker 99% af fiskeriet	Fartøjer med en samlet fangstværdi på over ca. 200.000 kr. i 2001(kommercielt aktive fartøjer) indgår i grundlaget for prognoseberegningerne. I forhold til det samlede registrerede fiskeri dækker disse over 99% af fangstmængden og 98% af fangstværdien.
Fald i fangstmængden med 5%	Den forventede fangstmængden i 2002 er på 1.400 tusinde tons. Det svarer til en reduktion på ca. 100 tusinde tons i forhold til 2001, hvilket er en nedgang på ca. 5%. Det gennemsnitlige fangstniveau i perioden 1999-2001 var på ca. 1.500 tusinde

tons.

Lille fald i den samlede fangst-værdi

For det samlede kommercielle fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi, baseret på forventede 2002-priser, på 3.500 mio. kr. svarende til en nedgang på ca. 50 mio. kr. eller ca. 1,5%. Den negative udvikling i den gennemsnitlige fangstværdi gælder for alle størrelsesgrupper under 24 meter, medens de store fartøjer i fartøjsgrupperne på 24 - 40 meter og over 40 meter har en stigning i den gennemsnitlig fangstværdi på henholdsvis 3% og 7%.

Brændstofomkostninger forventes at falde

Prognosen for driftsomkostningerne er baseret på FØI's fiskeriregnskabsstatistik for perioden 1995 til 2000. Af driftsomkostningerne varierer brændstofomkostningerne mest i perioden. De gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj var på ca. 190 tusinde kr. i perioden 1998 til 2000, medens de forventede udgifter til brændstof i 2001 og 2002 er på henholdsvis ca. 220 og ca. 190 tusinde kr. I år 2000 var brændstofomkostninger meget høje, og det forventes, at der vil ske et fald i indeværende år i forhold hertil.

Driftsomkostningerne falder med 6% i 2002

De gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj forventes at falde fra ca. 950 tusinde kr. i 2000 til ca. 910 tusinde kr. i 2001 (et fald på 4%). Det forventes, at driftsomkostningerne falder med ca. 6% i 2002 som følge af faldende priser på brændstof.

Variierende udvikling i indtjeningsevne på fartøjsstørrelser

Den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. fartøj (aflønning til arbejdskraft og kapital) forventes i 2002 at være på mellem 1,3 og 1,4 mio. kr., hvilket svarer til niveauet i perioden 1998-2000. I forhold til år 2000 stiger den gennemsnitlige indtjeningsevne med mellem 0,2 og 0,3 mio. kr. svarende til en stigning på mellem 15% og 28%. Det er de store fartøjer over 24 meter, der forventes at få fremgang i indtjeningsevnen, medens fartøjer under 18 meter har faldende indtjeningsevne.

...og aflønningen for fiskerne

Den skønnede gennemsnitlige aflønning til arbejdskraften pr. fartøj i 2002 er beregnet til ca. 990 tusinde kr., hvilket svarer til en stigning på 6% i forhold til perioden 1998-2000. Når man

ser på fartøjsstørrelsen er tendensen, at de store industritrawlere, notfartøjerne og specialfiskerierne oplever den største stigning, medens de mindre fartøjer har et fald i aflønningen.

Bruttooverskuddet stiger

Udviklingen i bruttooverskuddet belyser betalingen til fremmedkapital, forrentning af egenkapital herunder eventuelt profit og afskrivninger på fartøjet. Det forventede gennemsnitlige bruttooverskud i 2002 pr. fartøj er beregnet til ca. 440 tusinde kr. på basis af forventede 2002 priser, svarende til en forøgelse i forhold til 1998-2000 på 25%. Med et prisniveau svarende til 2001 stiger det gennemsnitlige bruttooverskud med 2%.

Særlige forhold for små fartøjer

For gruppen af små fartøjer udgør den beregnede aflønning til arbejdskraften så stor en del af fangstværdien, at bruttooverskuddet er meget lille eller endog negativt. Den økonomiske aktivitet for de små fartøjer er karakteriseret af fartøjer, hvor fiskeriet drives af ejeren eventuelt periodevis suppleret med en medhjælper. For disse fartøjer må indtjeningsevnen, dvs. fangstværdi med fradrag for løbende omkostninger (ekskl. udgifter til arbejdskraft og kapital) betragtes som den centrale indikator. En fordeling af aflønningen på arbejdskraft og kapital er for denne gruppe mindre væsentlig.

Svag stigning i den gennemsnitlige rentabilitet

Fiskeriets rentabilitet vurderes ved at betragte bruttooverskuddet i forhold til størrelsen af den investerede kapital. Som grundlag for vurderingen af kapitalens størrelse anvendes fartøjernes forsikringsværdi. Prognosen for flådens samlede rentabilitet forventes at være 13% på grundlag af et forventet prisniveau-2002. Rentabiliteten var i gennemsnit på 11% for perioden 1998-2000, medens den beregnede rentabilitet for 2001 var på 12%.

...men fald for de små og mindre fartøjer

På grundlag af prognosen for rentabiliteten for flåden som helhed er der grund til at pege på, at den samlede forbedring dækker over meget store forskelle for de enkelte fartøjsgrupper. Der forventes en markant forværring af rentabiliteten for små og mindre fartøjer, mens de store fartøjer kan forvente en forbedring. De mellemstore fartøjer forventes at have nogenlunde uændret rentabilitet. Den alvorlige forværring for de små og

mindre fartøjer skal ses i lyset af, at deres muligheder for at skifte fiskeri både med hensyn til arter og farvande er ret begrænset. Disse grupperes forhold er nærmere belyst i et specialkapitel.

Vurdering af prisudviklingen i 2002

Forventet fortsatte prisstigninger på de fleste arter

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i fiskeriet i 2002. Skønnene over prisudviklingerne tager udgangspunkt i det forventede udbud på EU-markedet opdelt på grupper af fiskearter. På denne basis indgår følgende forventninger til prisudviklingen i 2002:

Torskefisk	+ 5%
Fladfisk (dyre)	+ 30%
Fladfisk (billige)	+ 10%
Sild	+ 10%
Makrel	Uændret
Ferskvandsfisk	+ 5%
Jomfruhummer	Uændret
Rejer	- 15%
Muslinger	+ 2%
Industrifisk	+ 15%

Udbuddet af fisk i EU er grundlaget for prisvurderingen

Skønnene over priserne foretages på grundlag af det samlede udbud på EU-markedet, men det vurderes efterfølgende, om der kan være særlige forhold, som betyder, at de danske priser bør justeres i forhold til de beregnede priser for EU-markedet som helhed. Udbudet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter samme principper som i Fiskeriets Økonomi 2001.

Prognose for de indre danske farvande

Indre farvande rammes af de faldende kvoter

Fødevarerøkonomisk Institut har i et specialkapitel gennemført en nærmere analyse af fiskeriet i de indre danske farvande (Østersøen, Øresund, Bælthavet og Kattegat) med udgangspunkt i faldet i centrale kvoter for disse farvande.

Kvoterne på torsk og sild er blevet reduceret i 2002, så de udgør henholdsvis 54% og 55% af niveauet i 1999. For industrifisk er kvoterne for brisling reduceret markant over den sidste fireårige periode til 52% af niveauet for 1999.

Nye redskabsbestemmelse

Udover faldende kvoter er der blevet indført nye redskabsbestemmelser for Østersøen, Bælterne og Øresund. Reglerne omfatter torskefiskeri med trawl med enten BACOMA-vindue eller med en mindste maskestørrelse på 130 mm. Garnfiskeri efter torsk skal foregå med garn med en mindste maskestørrelse på 110 mm.

600 fartøjer og 900 fiskere er afhængige af de indre farvande

I 2001 har næsten 600 fartøjer en afhængighed af fiskeriet i de indre farvande på over 80% målt i forhold til fangstværdien. Hovedparten af fartøjerne, ca. 80%, er små og mindre fartøjer med en længde på under 15 meter. Fartøjernes samlede fangstværdi var i 2001 på ca. 500 mio. kr. og ca. 900 fiskere, svarende til ca. 25% af beskæftigelsen, havde deres indtjening fra fiskeriet i de indre farvande.

Fangstværdien falder kraftigt i 2002

Reduktionen i kvoterne forventes at medføre et fald i fangstværdien for de afhængige fartøjer på mellem 9% og 36%. Faldet for fartøjer under 15 meter er på 9% til 13%, fartøjer på mellem 15 og 24 meter mister ca. 20% af fangstværdien, mens de store fartøjer over 24 meter forventes at få en nedgang på ca. 35% i forhold til 2001.

Markant forværring af økonomien både på kort og på langt sigt

For fiskeriet i de indre farvande er der tale om en markant forværring af økonomien både på kort og på langt sigt, hvis det nuværende kvoteniveau fastholdes nogle år fremover. På kort sigt, dvs. fra 2001 til 2002 forringes indtjeningsevnen med mellem 16% og 49% stigende med fartøjsstørrelse. På langt sigt viser rentabiliteten for de små fartøjer en negativ rentabilitet på over 20%, mens hovedparten af fartøjerne på mellem 12 og 24 meter forventes at opnå en positiv rentabilitet på mellem 2% og 4%. De store fartøjer over 24 meter får mere end halveret deres rentabilitet fra 2001 til 2002 og forventes at ligge på 10% i 2002.

Nye redskabsbestemmelser forringer indtjeningsevnen yderligere

De fartøjer, der er særligt afhængige af torskefiskeri, dvs. fartøjer under 24 meter, har generelt en lav indtjening, og beregningerne for disse grupper forventes at undervurdere de negative økonomiske konsekvenser. Det skyldes primært, at mulighederne for at skifte til andre arter og farvande er begrænsede især for de små og mindre fartøjer, og at de nye redskabsbestemmelser i Østersøen, Sundet og Bælthavet for torskefiskeriet (BACOMAVinduet) især rammer de mindre fartøjer med lille maskinkraft ved at fangsterne falder pr. tidsenhed samtidig med, at de nye bestemmelser er udgiftskrævende for fiskerne. Begge dele fører til yderligere forringet indtjeningsevne og rentabilitet.

1. Fiskerigrundlaget

Sidste år med nuværende fælles fiskeripolitik	EU's fælles fiskeripolitik skal revideres fra 2003. Derfor har 2002 hidtil været præget af Kommissionens arbejde med at udforme forslag til en revideret fiskeripolitik, som skal gennemføres af det danske formandskab i andet halvår af 2002. I det indværende år har den overordnede ramme for dansk fiskeri i lighed med tidligere år været fastlagt af de vedtagne TAC'er ¹ og den efterfølgende kvotefordeling på medlemslande med udgangspunkt i princippet om relativ stabilitet.
Nye nationale forvaltningsprincipper	På nationalt plan skete der i 2001 vigtige ændringer i forvaltningen af kvoterne, da Folketinget vedtog dels en ordning for kystfiskeriet, så fartøjer under 15 m kan tilbydes individuelle årskvoter, og dels en ordning for det pelagiske fiskeri efter sild omfattende individuelle omsættelige kvoter. Den biologiske rådgivning anvendes fortsat som grundlag for fastsættelse af niveauet for TAC'erne og de tekniske krav i forbindelse med udøvelsen af fiskeriet (tekniske bevaringsforanstaltninger).
Fangstgrundlaget yderligere formindsket	TAC'erne for en række af de arter, som er vigtige for dansk fiskeri, blev yderligere reduceret fra 2001 til 2002. Da ca. 90% af de danske fangster er underlagt kvoteregulering betyder denne udvikling et yderligere formindsket fangstgrundlag, som ikke kan kompenseres ved skift til arter, der ikke er kvoterede.
Fortsat kraftig reduktion i kvoterne	I 2002 omfatter det danske fiskerigrundlag i alt 56 kvoter opdelt på fiskearter og farvande. For industrifiskeriet er grundlaget 15 kvoter med en samlet kvotemængde på ca. 1.570 tusinde tons svarende til en nedgang på ca. 9% i forhold til sidste år. De resterende 41 kvoter danner basis for konsumfiskeriet, og har en samlet kvotemængde på ca. 253 tusinde tons, jf. bilagstabel 1.1. svarende til en nedgang på ca. 13% i forhold til 2001.

¹ Total Allowable Catch.

1.1. Kvotendviklingen 1999-2002

Fangstanvendelse

De danske fangster anvendes direkte som spise fisk (konsumfisk) i fersk eller forarbejdet form. Industrifisk anvendes til produktion af fiskemel og fiskeolie, der anvendes til høj kvalitetsføder i akvakultur af f.eks. laks og til landbrugets dyreproduktion. Fiskeolien har en række højteknologiske anvendelsesområder indenfor animalske olier.

Kvoten på industrifisk ned med 9 %

Kvoteniveauet for industrifisk har i perioden 1999 – 2001 været relativt konstant, men fra 2001 til 2002 er der et væsentligt fald i kvoterne på ca. 156 tusinde tons (ca. 9%). Tobiskvoten reduceres med 70 tusinde tons, samtidig med at kvoten for blåhvilling og sperling reduceres med henholdsvis 41% og 14% i 2002 i forhold til 2001, jf. tabel 1.1.

Tabel 1.1. Kvoter på industrifisk (tons)

	1999	2000	2001	2002
Blåhvilling	65.650	65.920	70.124	41.564
Brisling	325.469	300.587	293.467	277.706
Hestemakrel	55.670	41.070	52.290	46.605
Lodde ¹⁾	48.945	28.550	25.000	25.000
Sperling ²⁾	265.340	246.340	256.320	220.340
Tobis	994.500	1.038.500	1.026.100	956.567
I alt	1.755.574	1.720.967	1.723.301	1.567.782

Anm.: I kvoterne for 2002 er inkluderet kvotebytter frem til 12. februar 2002.

Noter: ¹⁾ Loddekvoten er ufordelt til rådighed for EU-medlemslandene.

²⁾ Kvoten for sperling er inklusive sperling/blåhvillingekvoten i den norske zone af Norskehavet.

Konsumkvoterne ned med 29%

Det samlede kvoteniveau for konsumfisk er i perioden fra 1999 til 2002 blevet reduceret fra ca. 358 tusinde tons til ca. 253 tusinde tons svarende til en nedgang på ca. 29%, jf. tabel 1.2.

Torskekvoten halveret siden 1999

Den største nedgang er sket i kvoterne for torsk, hvor de samlede kvoter er blevet reduceret med ca. 45.000 tons fra 1999 til 2002 svarende til en nedgang på ca. 55%. Dermed står arten torsk for hele reduktionen i kvoten for torskefisk på ca. 43% fra

1999 til 2002. De samlede kvoter på fladfisk er reduceret med ca. 26%, hvor bl.a. niveauet for tungekvoterne er blevet halveret fra ca. 2.000 tons til ca. 1.000 tons. Kvoterne for rødspætte er samtidig blevet reduceret med ca. 27% fra 1999 til 2002. Sildekvoterne er reduceret med ca. 51 tusinde tons svarende til en nedgang på ca. 32%, især pga. en stor nedgang i Østersøen jf. bilagstabel 1.1. Til gengæld er kvoterne på makrel steget med ca. 17%. Kvoterne på dybvandsrejer og jomfruhummer er reduceret med henholdsvis 22% og 10% i forhold til 1999, mens kvoten på grønlandsrejer er uændret, jf. tabel 1.2.

Tabel 1.2. Kvoter på konsumfisk (tons)

	1999	2000	2001	2002
Torskefisk	104.197	73.535	58.723	58.937
- heraf torsk	81.829	60.683	47.359	37.033
Fladfisk	40.418	39.587	34.115	29.954
- heraf rødspætte	32.550	31.470	27.497	23.637
- heraf tunge	2.058	2.017	1.537	1.030
Sild	160.844	164.472	143.083	109.923
Makrel ¹⁾	28.395	30.812	31.682	33.128
Dybvandsrejer	10.348	8.458	8.708	8.049
Jomfruhummer	4.655	4.710	4.649	4.177
Andre arter	6.756	6.752	6.814	6.651
Grønlandsrejer	2.024	2.024	2.024	2.024
I alt	357.637	330.350	289.798	252.843

Anm.: I kvoterne for 2002 er inkluderet kvotebytter frem til 12. februar 2002. Desuden er der inkluderet et forventet privat kvotebytte på 1.024 tons hel fisk for dybvandsrejer i farvandene ved Østgrønland (grønlandsk zone) og Færøerne.

Noter: ¹⁾ En del af makrelkvoten i Nordsøen, Norskehavet (EU zone), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen må fiskes i den norske zone af Nordsøen og Norskehavet.

Torskekvoterne er centrale for dansk fiskeri

Torskekvoterne er på trods af reduktioner i de senere år stadigvæk af central betydning for det danske fiskeri med en andel målt i værdi på ca. 25% i perioden 1999-2001 og i 2001 alene på ca. 20% af den samlede landingsværdi. Torsk indgår sammen med andre torskefisk og fladfisk i de vigtige flerartsfiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat.

Reduktionerne i torskekvoterne fra 2001 til 2002 er mest markant i Kattegat, hvor kvoten reduceres med 55%. I Øresund, Bælthavet og Østersøen reduceres kvoten med 28%, mens kvo-

Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen hårdest ramt

terne for Skagerrak, Nordsøen og Norskehavet er uændret, jf. tabel 1.3. Set over perioden 1999-2002 er de største reduktioner sket i Nordsøen og Norskehavet (EU) samt Skagerrak, hvor reduktionerne har været på henholdsvis 65% og 63%.

Kvoterne for andre torskefisk er øget

Til gengæld for de reducerede fangstmuligheder på torskebestandene er de samlede kvoter på andre torskefisk som kuller, mørksej og kulmule blevet øget fra 2001 til 2002, således at kvoterne for andre torskefisk samlet set er tilbage på niveauet for 1999, jf. bilagstabel 1.1.

Tabel 1.3. Torskekvoterne fra 1999 til 2002 (1.000 tons)

	1999	2000	2001	2002	%-ændring 1999-2002
Nordsøen og Norskehavet (EU)	24	15	8	8	-65
Skagerrak	15	9	6	6	-63
Kattegat	4	4	4	2	-60
Øresund, Bælthavet og Østersøen	38	32	29	21	-45
I alt	82	61	47	37	-55

Anm.: I kvoterne for 2002 er inkluderet kvotebytter frem til 12. februar 2002.

1.2. Kvoteudnyttelse

Biologiske faktorer

De faktorer, der påvirker kvoteudnyttelsen, kan opdeles i tre hovedgrupper: biologiske, politiske og økonomiske.

For det første er det biologiske rådgivningsgrundlag behæftet med usikkerhed. For bestande med kort livscyklus eller stor andel af unge fisk er det især kortsigtede klimatiske forhold, der har betydning for bestandssituationen i et givet år. Hertil kommer, at manglende eller fejlagtig information om fangster resulterer i usikkerhed ved fastlæggelsen af TAC'erne. Dette indebærer, at kvoterne i nogle år ikke er i overensstemmelse med de faktiske fiskerimuligheder.

Politiske faktorer

Da de enkelte medlemslande selv forvalter udnyttelsen af de tildelte kvoter er den anden faktor af betydning for kvoteudnyttelsen selve fastlæggelsen og anvendelsen af fangstreglerne gennem året. I sagen natur kendes de konkrete fiskerivilkår ikke på

det tidspunkt reglerne fastlægges, og selv om der i stor udstrækning søges taget hensyn til en række faktorer herunder sæsonvariationer og industriens efterspørgsel, så kan en stram forvaltning i begyndelsen af året i et uheldigt samspil med andre vilkår som f.eks. vejrforhold føre til, at de mængder, der er til rådighed sidst på året, ikke kan opfiskes.

Tabel 1.4. Kvoteudnyttelse 1999-2001 og skønnet udnyttelse i 2002 for udvalgte industriarter (%)

		1999	2000	2001	Forventet i 2002
Blåhvilling	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	-	94	100	100
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	27	88	98	100
	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	23	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	10	11	16	30
Brisling	Den Engelske Kanal	79	0	0	26
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	85	97	84	83
	Skagerrak og Kattegat	82	65	99	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	91	96	101	100
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	100	81	91	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	25	41	8	24
Lodde	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	8	73	64	64
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	20	78	26	28
Sperling/ blåhvilling	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	79	70	72	100
Tobis	Nordsøen (norsk)	15	52	14	12
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	56	53	70	75
Industrifisk i alt		(55)	63	62	65

Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, se endvidere kapitel 3.

Økonomiske faktorer	Den tredje faktor, som medvirker til en varierende kvoteudnyttelse, er de økonomiske forhold for fiskeriet. Generelt forventes det, at fiskeren vil søge at tjene mest muligt på sit fiskeri, hvor indtjeningen bestemmes af de forventede indtægter herunder priserne på fisk ved forskellige fiskerier samt de hermed forbundne omkostninger og eventuelle reguleringsmæssige restriktioner. Da fiskeriet som hovedregel ikke kan drives som målrettet efter en enkelt art, men snarere som et kombinationsfiskeri, vil kravet om at hver enkelt kvote ikke må overskrides ligeledes føre til, at kvoterne under et generelt ikke altid kan udnyttes fuldt ud.
Industrifiskekvoterne udnyttes kun ca. 60%	Den samlede kvoteudnyttelse i industrifiskeriet var i perioden 1999-2001 på mellem 55% og 65%, jf. tabel 1.4. Indenfor industrifiskeriet er der meget stor forskel på udnyttelsesgraden af de enkelte kvoter også indenfor de enkelte arter. Generelt har brislingekvoterne en høj udnyttelsesprocent ligesom hestemakrelkvoten uden for Nordsøen. Udnyttelsen af kvoterne for industrifisk i norsk zone af Nordsøen varierer derimod fra en meget lav udnyttelse til mere end fuld udnyttelse, hvilket bl.a. forklares af de store variationer i tobisfiskeriet.
...men højere kvoteudnyttelse i 2002 forventes	Den væsentligste årsag til de varierende udnyttelsesgrader i industrifiskeriet er de svingende bestandsforhold fra år til år specielt for tobisfiskeriet. Forudsigelserne for udnyttelsesgraden i industrifiskeriet i 2002 baseres derfor i hovedsagen på gennemsnitlige udnyttelsesprocenter for de enkelte bestande i de seneste tre år. Kvoteudnyttelsen for år 2002 forventes at stige på grund af de reducerede kvoter, hvilket vil lægge yderligere pres på de kvoter, der allerede i dag har en høj udnyttelsesgrad.
Høj kvoteudnyttelse for demersale arter	For konsumfiskeriet er udnyttelsesgraden på de vigtigste arter generelt høj, jf. tabel 1.5. Den samlede udnyttelsesgrad varierer mellem 83% og 96% fra 1999 til 2001. Specielt i 2001 har der været en meget høj udnyttelsesgrad for alle fiskerier. For det demersale fiskeri er torskekvoterne, som nævnt, af central betydning, og udnyttelsesgraden ligger højt i hele perioden. Rødspættekvoterne har en lavere udnyttelsesgrad end torsk i perio-

den 1999-2000, men i 2001 er det kun i Østersøen, at kvoten ikke udnyttes fuldt ud.

...men højest for pelagiske arter

Silde- og makrelkvoterne, der udgør fiskerigrundlaget for det pelagiske fiskeri, udnyttes næsten 100% i alle farvande i perioden. Det skyldes formentlig at disse fiskerier drives meget specialiseret, således at der ikke forekommer samspilsproblemer mellem kvoterne.

For hovedparten af de vigtigste fiskearter er kvotebegrænsningerne således af central betydning for fiskeriets økonomi, det gælder kvoterne for torsk, rødspætter, sild, makrel, tunge og sej. Samtidig er flere af de øvrige kvoter genstand for en høj udnyttelsesgrad, hvilket bl.a. gælder laksekvoten i Østersøen og jomfruhummer i Nordsøen og Norskehavet samt i de indre danske farvande, jf. bilagstabel 1.2.

Luft i kvoterne kan være svær at udnytte

Selv om der er luft i en række kvoter, kan en højere udnyttelsesgrad være svær at opnå. Det kan skyldes, at visse arter er nemmere at fange end kvoterne tilsiger, mens andre er sværere, at der er samspilsproblemer mellem kvoterne i kombinationsfiskerier, samt at forvaltningsreglerne for kvoteudnyttelsen gennem året nødvendigvis må fastlægges på et ufuldkomment grundlag.

Tabel 1.5. Kvotudnyttelse 1999-2001 og skønnet udnyttelse i 2002 for udvalgte konsumarter (%)

		1999	2000	2001	Forventet i 2002
Dybvandsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	89	92	104	100
	Nordsøen (norsk)	68	73	96	96
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	20	29	27	32
	Skagerrak og Kattegat	31	65	34	34
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	94	80	85	100
		96	91	79	86
Kuller	Nordsøen og Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	51	76	99	43
		33	45	101	39
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	51	49	98	80
		10	23	54	48
Makrel	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	101	86	11	10
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	0	0	2	100
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	207	214	228	100
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	102	103	100
Rødspætte	Kattegat	62	66	100	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	78	85	101	94
	Skagerrak	62	64	100	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	70	80	72	66
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørnøen, Barents- og Norskehavet	91	92	93	93
	Nordlig og central Nordsø	88	98	100	100
	Skagerrak og Kattegat	85	98	98	97
	Sydlig Nordsø og den Engelske Kanal	168	0	0	0
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	77	88	101	100
Torsk	Kattegat	93	76	72	100
	Nordsøen og Norskehavet	82	93	99	100
	Skagerrak	57	82	104	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	100	99	100
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	93	93	100
		49	85	78	100
Andre arter	Nordsøen (norsk)	81	88	98	97
Konsumfisk i alt		83	91	96	91

Anm.: Kvotudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, se endvidere kapitel 3.

Beregning af forventet kvoteudnyttelse 2002

Beregningerne af kvoteudnyttelsen for 2002 er fastsat på bestandsniveau og baseret på to metoder. Dels er den gennemsnitlige kvoteudnyttelse i de seneste tre år beregnet, og dels er der foretaget en vurdering af kvotens absolutte størrelse i 2002 i forhold til fiskeriets normale omfang. Som udgangspunkt anvendes den første metode. For de bestande, hvor kvoternes absolutte størrelse har ændret sig markant, baseres skønnet over kvoteudnyttelsen i stedet på den anden metode. Dette er især tilfældet for konsumarterne. De anvendte forventninger til kvoteudnyttelse for alle bestande er vist i bilagstabel 1.2.

BACOMA og 130mm diamantmasker

Den faktiske udnyttelse af kvoterne kan være meget afhængig af de såkaldte tekniske bevaringsforanstaltninger som f.eks. redskabsbestemmelser og farvandsområder (kasser), hvori fiskeri er forbudt eller begrænset. Disse foranstaltninger er ikke inddraget i vurderingerne af udnyttelsen af kvoterne. I 2001 havde torskekassen i Nordsøen betydning, og i 2002 må nye redskabsbestemmelser i Østersøen, det såkaldte BACOMA vindue henholdsvis 130mm diamantmasker i trawl vurderes at have betydelig indflydelse på muligheden for at udnytte kvoterne. Betydningen af de stærkt reducerede kvoter i Kattegat, Østersøen, Sundet og Bælthavet vurderes nærmere i kapitel 5.

2. Fiskerflåden

Ny flådeopdeling Analysen af fiskeriets økonomi for 2002 tager udgangspunkt i en opdeling af fiskerflåden efter de samme grundprincipper, som var gældende for undersøgelsen for 2001. Strukturen er således fortsat belyst i forhold til fartøjernes størrelse og anvendte redskaber for at afspejle variationen i fiskerigrundlaget for flåden. Der er imidlertid foretaget ændringer i afgrænsningen af de enkelte grupper for bedre at afspejle de ændringer, som er vedtaget på EU plan og på nationalt plan.

...men stadig fartøjslængde På EU plan er der vedtaget en forordning om indsamling af biologiske og økonomiske data (forordning nr. 1639/2001 af 25. juli 2001, EØF-Tidende nr. L 222/53). De flådeopdelinger, der opereres med i denne forordning har været det ene udgangspunkt for den ændrede opdeling i nærværende rapport. EU's opdeling har især betydning for ændringen i opdelingen fra 35m til 40m. Der anden ændring skyldes Folketingets vedtagelse af muligheden for, at kystfartøjer under 15 m kan få tildelt årskvoter.

Hertil kommer, at længden på fartøjerne generelt har betydning for fangststørrelsen, da de maksimale periodekvoter fastlægges efter fartøjernes længde. I konsekvens heraf anvendes fartøjernes længde over alt (loa) som hovedgruppering for flåden i det følgende.

...og redskabstype samt måltart som grundlag for inddelingen Det andet kriterium, der fortsat anvendes til gruppering af flåden, er fartøjstypen angivet ved redskabstypen i henhold til registreringer i det danske fartøjsregister. Redskabstypen indgår som grundlag for vurderingen af hvilke fiskearter, der udgør grundlaget for fiskeriet. For de store fartøjer (længde over alt på 24 meter og derover) anvendes yderligere en opdeling efter måltart for fiskeriet. Således indgår fartøjer, hvor 80% eller derover af fangstværdien udgøres af industriarterne, i gruppen af industrifartøjer.

Specialfiskerier Grupperingen af flåden indeholder endvidere fartøjer, der har konkrete målarter som grundlag for fiskeriet. Det gælder hesterejefiskeriet, muslingefiskeriet og grønlandsrejefiskeriet.

Den nye flådegruppering Den ændrede flådegruppering, som anvendes i beskrivelsen i kapitel 3 af indtjeningen i fiskeriet, er for hovedgruppernes vedkommende angivet nedenfor efter længdegrupper og sammenlignet med sidste års gruppering. Den detaljerede gruppering er angivet i bilagstabel 2.1. Den ændrede fartøjsgruppering har medført, at der er gennemført nye beregninger for årene 1999-2001, som det fremgår af de følgende tabeller.

Tabel 2.1. Sammenligning af anvendte fartøjsgrupperinger i 2001 og 2002

Gruppering i længde	Fiskeriets økonomi 2001	Fiskeriets økonomi 2002
små fartøjer	Under 12m	Under 12m
mindre fartøjer I	12 – 15m
mindre fartøjer II	12 – 18m	15 – 18m
mellemstore fartøjer	18 – 24m	18 – 24m
store fartøjer I	24 – 35m	24 – 40m
store fartøjer II	35m og over	40m og over
specialfiskerier	hesterejer, muslinger, grønlandsrejer	hesterejer, muslinger, grønlandsrejer

2.1. Fiskerflåden fra 1999 til 2001

Antal fartøjer ned med 22% over 6 år Den danske fiskerflåde er i perioden 1995 til 2001 reduceret med ca. 22% i antal fartøjer, medens den samlede tonnage målt i BT/BRT er forøget med ca. 3%.

Reduktionen er størst i antallet af mindre fartøjer I de seneste tre år er udviklingen fortsat med en reduktion i det samlede antal fartøjer. Nedgangen i antallet af fartøjer er størst blandt de små og mindre fartøjer, mens de øvrige grupper stort set er uændrede fra 1999 til 2001, jf. tabel 2.2. Dette har medført en stigende gennemsnitsstørrelse fra ca. 23,7 BT/BRT² i 1999 til ca. 25,0 BT/BRT² i 2001.

² For fartøjer, der har tonnagen opgivet i BT, anvendes denne, ellers anvendes BRT. Den løbende opmåling til BT i stedet for BRT vil alt andet lige give anledning til en stigende tonnage, idet BT generelt er en smule højere end BRT. I 2001 var 3.090 fartøjer målt i BT, mens 969 var opmålt alene i BRT, mens tallene tilsvarende var 3.104 og 1.042 i 2000.

Tabel 2.2. Antal fartøjer i den danske fiskerflåde fra 1999 til 2001

	1999	2000	2001
Små fartøjer	3.140	3.067	2.990
Mindre fartøjer 12-15m	364	360	358
Mindre fartøjer 15-18m	228	222	221
Mellemstore fartøjer	202	202	204
Store fartøjer 24-40m	153	157	148
Store fartøjer ≥40m	44	44	43
Specialfiskerier	93	94	95
I alt	4.224	4.146	4.059

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

2.2. Fiskerflådens aktivitet 2001

For at fiske på de danske kvoter kræves, at fartøjet er registreret i det danske fiskerfartøjsregister. Denne registrering danner således udgangspunkt for det antal fartøjer, der er grundlag for analysen.

30% inaktive fartøjer

Aktivitetsniveauet i år 2001 er vist i tabel 2.3 for fartøjer registreret i fartøjsregistret ultimo 2001. I 2001 var 30% (1.218) af de registrerede fiskerfartøjer inaktive og omkring 15% (593) var registreret med en fangstværdi under momsgrænsen på 20.000 kr. Derudover var ca. 18% (739) af fartøjerne registreret med en fangstværdi under 199.906 kr. (FØI's grænseværdi), men over momsgrænsen.

Tabel 2.3. Aktiviteten for fartøjer registreret i det danske fiskerfartøjsregister ultimo 2001 målt i fangstværdi (antal fartøjer)

	Aktive fiskerfartøjer med fangst- ----- værdi i kr. -----			Inaktive registre- rede fisker- fartøjer	Registre- rede fisker- fartøjer
	≥FØI's minimum grænse	<FØI's mini- mums- grænse ≥20.000	<20.000		
Små fartøjer	475	725	587	1.203	2.990
Mindre fartøjer 12-15m	333	13	5	7	358
Mindre fartøjer 15-18m	217	1	1	2	221
Mellemstore fartøjer	201	0	0	3	204
Store fartøjer 24-40m	148	0	0	0	148
Store fartøjer ≥40m	43	0	0	0	43
Specialfiskerier	92	0	0	3	95
I alt	1.509	739	593	1.218	4.059
% af "registrerede fiskerfartøjer"	37,18	18,21	14,61	30,01	

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

**Kommercielle
erhvervsfisker-
fartøjer udgør
37%**

Grænsen på 199.906 kr. anvendes af FØI som grænse for gruppen af fiskerivirksomheder, der indgår i det regnskabsstatistiske grundlag til belysning af indtjeningen i det danske fiskeri i 2001³. Grænsen kan fortolkes som grænsen for, hvornår fartøjet er at betragte som et kommercielt erhvervsfiskerfartøj. Disse fartøjers samlede årlige fangstværdi udgør mere end 98% af den totale danske fangstværdi. Med denne definition for kommercielle erhvervsfartøjer var antallet af fartøjer, der deltog i 2001 på 1.509 eller ca. 37% af de registrerede fiskerfartøjer.

**Flådens kapaci-
tet målt i BT og
kW**

For at vurdere de enkelte fartøjsgruppers kapacitet er en status for fiskerflådens kapacitet målt i tonnage (BT/BRT), motorkraft (kW), længde over alt og forsikringsværdi vist i tabel 2.4.

³ FØI's minimumsgrænse for medtagelse i Fiskeriregnskabsstatistikken indeksreguleres årligt. I 1995 var grænsen 150.000 kr., hvilket er siden steget til 199.906 kr. i 2001.

Tabel 2.4. Kapacitetsindikatorer for den danske fiskerflåde i 2001

	Tonnage (BT/BRT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikrings- værdi (1.000 kr.)
Små fartøjer	8.935	84.092	20.027	485.733
Mindre fartøjer 12-15m	6.892	51.882	4.811	438.977
Mindre fartøjer 15-18m	6.171	43.252	3.575	487.184
Mellemstore fartøjer	13.579	58.858	4.077	794.980
Store fartøjer 24-40m	36.183	89.963	4.850	1.675.132
Store fartøjer ≥40m	24.980	46.040	1.988	1.300.733
Specialfiskerier	4.559	17.141	1.439	293.693
I alt	101.298	391.228	40.767	5.476.432

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Store fartøjer udgør 60% af tonnagen

De store fartøjer over 24 meter udgør ca. 60 % af den samlede tonnage og ca. 54% af forsikringsværdien, jf. tabel 2.4. Opgøres kapaciteten i forhold til motorkraft er der en mere ligelig fordeling mellem de enkelte størrelsesgrupper. De mindre fartøjer under 18 meter står således for ca. 46% af kapaciteten opgjort ved motorkraft. Hvis man bruger længde over alt som indikator udgør de små fartøjer under 12 meter ca. 49% af den samlede kapacitet. I tabel 2.5 er flåden indenfor hver kapacitetsindikator fordelt på økonomiske størrelsesklasser.

Tabel 2.5. Økonomiske størrelsesklassers andel af de fire kapacitetsindikatorer i 2001 (%)

	Tonnage (BT/BRT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikrings- værdi (1.000 kr.)
Fangstværdi ≥ FØI's minimumsgrænse	94	86	61	95
Fangstværdi < FØI's minimumsgrænse ≥ 20.000 kr.	3	6	13	3
Fangstværdi ≤ 20.000 kr.	1	3	9	1
Aktive fiskerfartøjer	98	95	83	99

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Den kommercielt aktive flådes andel af kapaciteten er dominerende, når den måles i forhold til tonnagen og forsikringsværdi-

Næsten hele den registrerede kapacitet er aktiv

en, med henholdsvis 94% og 95% af den samlede kapacitet. Der kan på den baggrund argumenteres for, at den danske fiskerflåde kommercielt opererer på et niveau svarende til 95% af det tilladte kapacitetsniveau. Ca. 98% af tonnagen aktiv. Den inaktive tonnage findes overvejende i fartøjsgruppen for fartøjer under 12 meter ekskl. trawlere og snurrevdsfartøjer. Den inaktive del af flådens motorkraft på ca. 5% er ligeledes placeret i denne fartøjsgruppe, hvor den inaktive motorkraft udgør ca. 23% af gruppens samlede motorkraft, jf. tabel 2.5

Tabel 2.6. Kapacitetsindikatorer i forhold til det Flerårige UdviklingsProgram ultimo 2001

	Tonnage for registrerede fiskerfartøjer (BT/BRT)	Tonnage for aktive registrerede fiskerfartøjer (BT/BRT)	Motorkraft for registrerede fiskerfartøjer (kW)	Motorkraft for aktive registrerede fiskerfartøjer (kW)
Kystnært fiskeri (4B1)	7.486	5.818	70.377	53.945
Garnfartøjer (4B2)	5.660	5.495	31.765	30.811
Trawler-/snurrevdsfartøjer (4B3)	79.744	79.347	272.703	270.772
Notfartøjer (4B4)	8.408	8.408	16.383	16.383
I alt	101.298	99.068	391.228	371.911

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse

Erhvervs- og bierhvervsfiskere

Adgangen til at eje fiskerfartøjer i den danske fiskerflåde er reguleret med henblik på at sikre, at retten til de danske fiskerimuligheder forbeholdes de erhvervsaktive i fiskeriet. Derfor registreres ejerskabet til fiskerfartøjer på grupper, der omfatter erhvervsfiskere og bierhvervsfiskere samt selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Reglerne for registrering er fastsat i henhold til Lov om Fiskeri (Lov nr. 281) af 12. maj 1999.

66% af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere

Det registrerede ejerforhold til fartøjerne i fiskerflåden ultimo 2001 viser, at 66% af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere, 22% ejes af bierhvervsfiskere, 11% er registreret som selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri og de sidste ca. 2% har oplyst andet som erhvervsstatus.

Den kommercielle flåde har 80% erhvervsfiskereje og 20% selskabs-eje

I den kommercielt aktive del af flåden ejes ca. 80% af erhvervsfiskere og ca. 20% af selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Fartøjer registreret med bierhvervsfiskerejerskab og andet udgør ca. 0,5% (8 fartøjer). Omvendt ejes ca. 29% af de inaktive fartøjer af bierhvervsfiskere, ligesom ejerskabsandelen for bierhvervsfiskere til fartøjer med lavere økonomiske aktivitet er på ca. 40%, hvor erhvervsfiskere udgør ca. 53%, jf. tabel 2.7.

Tabel 2.7. Erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2001

	Aktive fiskerfartøjer med fangst- ----- værdi i kr. -----			Inaktive registre- rede fisker- fartøjer	I alt regi- strerede fisker- fartøjer
	≥FØI's minimum grænse	<FØI's mini- mums- grænse ≥20.000	<20.000		
Erhvervsfisker	1.203	441	261	765	2.670
Bierhvervsfisker	2	251	286	348	887
Selskaber	298	39	31	60	428
Anden erhvervsstatus	6	8	15	45	74
I alt	1.509	739	593	1.218	4.059

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Beskæftigelsen er faldet svagt.

Som udgangspunkt for vurdering af beskæftigelsen i fiskerflåden anvendes oplysninger om den normale besætningsstørrelse på fartøjer angivet ved registrering af fartøjet i registret over fiskerfartøjer. For fartøjer uden angivet besætning, er denne sat til en person. Under disse forudsætninger er den potentielle beskæftigelse i fiskerflåden på 6.392 mand svarende til et fald på 3% i forhold til året før.

Tabel 2.8. Beskæftigelse fordelt efter erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2001

	Aktive fiskerfartøjer med fangst- ----- værdi i kr. -----			Inaktive registre- rede fisker- fartøjer	I alt Registre- rede fisker- fartøjer
	≥FØI's minimum grænse	<FØI's mini- mums- grænse ≥20.000	<20.000		
Erhvervsfisker	2.595	478	275	803	4.151
Bierhvervsfisker	2	259	290	351	902
Selskaber	1.079	50	37	81	1.247
Anden erhvervsstatus	15	10	16	51	92
I alt	3.691	797	618	1.286	6.392

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Antallet af besætningsmedlemmer i den kommercielle flåde er 3.691

For den kommercielle del af flåden er besætningen på 3.691 mand, hvoraf de 2.595 er beskæftiget på fartøjer, der ejes af registrerede erhvervsfiskere, medens 1079 er beskæftiget på fartøjer registreret som selskaber med ret til at drive erhvervsfiskeri. Kun 17 personer er beskæftiget på fartøjer registreret som bierhvervsfisker eller med anden erhvervsstatus, jf. tabel 2.8.

Store fartøjer fanger industri-fisk.

2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse

Det kvotemæssige grundlag for de forskellige grupper i fiskerflåden har i varierende grad betydning for fartøjernes økonomi. Industrikvoterne har hovedsagelig betydning for de store fartøjer over 24 meter. Den eneste art, hvor de øvrige fartøjsgrupper har en fangst af betydning, er brisling, hvor 21% af den gennemsnitlige kvoteudnyttelse udgør fangstgrundlaget, jf. tabel 2.9.

Tabel 2.9. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 1999-2001 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede industriarter (%)

	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Gen. kvoteudnyt.
Blåhvilling	0	0	0	3	30	33
Brisling	3	7	11	51	16	88
Hestemakrel	0	0	0	8	45	53
Lodde	0	0	0	0	40	40
Sperling	0	0	1	22	17	41
Sperling/blåhvilling	0	0	0	45	29	74
Tobis	0	0	2	34	19	55
I alt	1	1	3	34	20	59

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over FØI's minimumsgrænser.

Små fartøjer deltagende i specialfiskerier er udeladt, idet de ingen fangst har af industrifisk.

Alle fartøjsgrupper er afhængige af konsumfisk

Udnyttelsen af konsumkvoterne målt efter vægt er væsentligt mere varieret på fartøjsgrupper end industrikvoterne, jf. tabel 2.10. I den samlede udnyttelse for perioden 1999 til 2001 på 88 % af konsumkvoterne har de store fartøjer over 40 meter en udnyttelse på 30 procentpoint. Den høje andel skyldes de store fartøjers fiskeri efter sild og makrel.

Tabel 2.10. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 1999-2001 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede konsumerarter (%)

	Små fartøjer	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Specialfiskerier	Gen. kvoteudnyt.
Torskefisk	17	17	17	21	11	0	0	83
- heraf torsk	20	21	20	23	7	0	0	91
Fladfisk	8	13	15	20	18	0	0	74
- heraf rødspætte	8	14	16	21	21	0	0	80
- heraf tunge	19	17	23	17	5	0	0	81
Sild	1	4	11	4	26	45	0	92
Makrel	1	0	0	0	12	89	0	102
Dybvands-rejer	0	0	2	7	53	0	0	63
Jomfruummer	2	23	25	28	9	0	1	88
Andre arter	0	2	4	16	47	2	0	70
Grønlands rejer	0	0	0	0	0	0	95	95
I alt	6	8	12	10	21	30	1	88

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

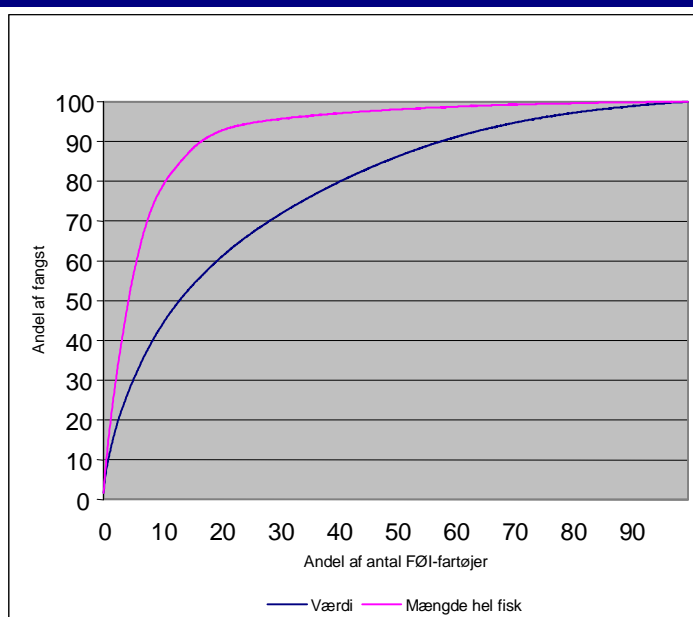
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over FØI's minimumsgrænser.

Udnyttelsen af kvoterne på torske- og fladfisk er koncentreret om fartøjerne under 40 meter, mens fiskeriet af jomfruhummer har hovedvægten på fartøjer mellem 12 og 24 meter. Dybvandsrejer og andre arter fanges specielt af fartøjer på mellem 24 og 40 meter.

Lorenz-kurver

Den varierende udnyttelse af de forskellige kvoter og den deraf følgende betydning for de forskellige fartøjers fangstmængde og fangstværdi kan vises ved sammenhængen mellem procentandelen af henholdsvis fangstværdien og fangstmængden i forhold til procentandelen af antallet af fartøjer i fiskerflåden (Lorenz-kurver), som vist i figur 2.1.

Figur 2.1. Lorenz-kurve for registrerede danske kommercielt aktive fartøjer ultimo 2001

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

17% af fartøjerne fanger 90% af mængderne

Det fremgår af figur 2.1, at ca. 17% svarende til ca. 257 af fartøjerne med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænse, fanger over 90% af fangstmængden, og at ca. 70% af fartøjerne fanger mindre end 5% af den samlede fangstmængde.

...og 35% dækker 75% af værdien

Betragtes derimod den samlede fangstværdi har 35% af fartøjerne (ca. 528 fartøjer) 75% af fangstværdien, mens ca. 30% af fartøjerne har under 5% af den samlede fangstværdi.

Den skæve fordeling mellem fartøjernes relative andele af fangstmængden og fangstværdien afspejler de strukturelle forskelle indenfor den kommercielle fiskerflådes fiskeri. Få store fartøjer fanger relativt meget af de billige industriarter samt sild og makrel, mens der er en mere jævn fordeling indenfor det øvrige konsumfiskeri.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at der i grundlaget for beregningen af fiskeriets økonomi 2002 i kapitel 3, indgår som forudsætning, at de kommercielle fartøjer, der er registreret i fartøjsregistret ultimo 2001, fortsætter deres fiskeri i 2002, samt at der ikke tilgår nye fartøjer til den kommercielle fiskerflåde.

3. Fangst og indtjening i fiskeriet 2002

Fiskerivirksomheder i prognosen for 2002

Beregningen af prognosen for fiskeriets økonomi 2002 gennemføres for fartøjer eller fiskerivirksomheder, der indgår i grundlaget for FØI's fiskeriregnskabsstatistik. Anvendt på fartøjsniveau betyder det, at fartøjer med en samlet fangstværdi over ca. 200.000 kr.⁴ i 2001 indgår i grundlaget for prognoseberegningerne. I forhold til det samlede registrerede fiskeri dækker De kommercielt aktive fartøjer over 99% af fangstmængden og 98,3% af fangstværdien, jf. tabel 3.1. Således vil kvoteudnyttelsen, jf. afsnit 1.2, ikke ændre sig nævneværdigt ved inddragelse af samtlige aktive fartøjer.

Tabel 3.1. De økonomiske størrelsesklassers andel af fangster (%)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	
Mængde	Fangstværdi \geq FØI's minimumsgrænse	99,67	99,75	99,70	99,68	99,59	99,70
	Fangstværdi $<$ FØI's minimumsgrænse \geq 20.000 kr.	0,31	0,24	0,27	0,29	0,38	0,28
	Fangstværdi \leq 20.000 kr.	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,02
Værdi	Fangstværdi \geq FØI's minimumsgrænse	98,30	98,62	98,62	98,31	98,30	98,29
	Fangstværdi $<$ FØI's minimumsgrænse \geq 20.000 kr.	1,56	1,28	1,27	1,57	1,58	1,59
	Fangstværdi \leq 20.000 kr.	0,13	0,10	0,11	0,12	0,12	0,12

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

Modellen arbejder med 22 fartøjsgrupper

Beregningerne for 2002 er i lighed med sidste år gennemført ved anvendelse af en model, der opererer med tre dimensioner omfattende fartøjsgrupper, fiskearter og farvande. Modellens beregninger hviler på, at alle kvoter opfiskes under hensyn til den fastlagte antagelse om kvoteudnyttelse. Den centrale dimension i modellen er fartøjsgruppe, hvor modellen opererer med 22 fartøjsgrupper, jf. bilagene, dog præsenteres hovedresultaterne i de følgende teksttabeller for 7 grupper.

...118 fiskearter

Modellen er meget detaljeret med hensyn til fiskearter. Der er

⁴ Se fodnote 3 i kapitel 2.

28 kvoterede arter, men der skelnes mellem 118 "arter" i modellen. Heraf er der 113 rene arter (kvoterede som ukvoterede), mens 5 er kombinationer bestående af 2 eller flere arter⁵. Denne opdeling skyldes, at visse kvoter ikke fastsættes for enkeltarter alene, men for artskombinationer. Det gælder f.eks. ising og skrubbe, der optræder som 3 arter i modellen, da der fastsættes kombinerede kvoter for disse arter for visse farvande.

...og 34 farvande Da der i kvoteforvaltningen opereres med 56 såkaldte forvaltningsområder, som består af kombinationer af art(er) og farvande, arbejder modellen med flere farvande end den sædvanlige opdeling på Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, Sundet, Bælthavet, østlige og vestlige Østersø samt andre farvande. Modellen har i alt 34 forskellige farvande, som dækker de nødvendige enkeltfarvande samt forskellige kombinationer, i alt 22, som modsvarer den måde kvoterne fastsættes på. Hertil kommer farvande, hvori der er registrerede fangster af ikke kvoterede arter. Af de 56 forvaltningsområder dækker 14 industrifiskearter, mens 41 dækker konsumfiskearter. Forskellen mellem antal farvande og antal forvaltningsområder skyldes, at der for en række arter fastsættes kvoter for flere farvande under ét for den samme art.

3.1. Fiskeriets fangstmængde

Beregning af fangstmængde Prognosen over fangsternes størrelse i 2002 er baseret på de fastsatte kvoter for det danske fiskeri og skønnet over kvotednyttelsesprocenter, jf. afsnit 1.2. Herudover indgår fordelingen af fiskeriet på de anvendte fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. De enkelte gruppers andel af hver kvote antages ikke at ændrer sig fra år til år selv om kvoterne ændres, det gør derimod fangstsammensætningen for hvert enkelt fartøjsgruppe.

Fangstmængden reduceres med 5% i 2002 Den forventede fangstmængden i 2002 er på 1.413 tusinde tons. Dette svarer til en reduktion på 77 tusinde tons i forhold til 2001, hvilket er en nedgang på ca. 5%. Det gennemsnitlige

⁵ I den Norske zone af Nordsøen tildeles Danmark således en kvote kaldet "andre arter", hvor der registreres fangst af en række forskellige arter.

fangstniveau i perioden 1999-2001 er på 1.472 tusinde tons, jf. tabel 3.2 og bilagstabel 3.1.

Tabel 3.2. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	1999-2000	2001	Forventet i 2002
Små fartøjer	19.652	16.752	15.212
Mindre fartøjer 12-15m	39.771	42.035	32.517
Mindre fartøjer 15-18m	67.306	76.482	50.917
Mellemstore fartøjer	95.397	112.534	86.722
Store fartøjer 24-40m	670.234	652.309	655.112
Store fartøjer ≥40m	458.314	448.196	451.472
Specialfiskerier	120.912	141.522	120.690
I alt	1.471.586	1.489.829	1.412.643

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

Fangstreduktion er størst for små, mindre og mellemstore fartøjer

Den forventede reduktion i fangstmængden har varierende betydning for de forskellige fartøjsgrupper. I forhold til fiskeriet i 2001 og perioden 1999-2001 er den relative nedgang størst for de små, mindre og mellemstore fartøjer, hvor afhængigheden af konsumkvoterne er størst. De store fartøjer rammes i mindre grad selv om industrifiskekvoterne reduceres, da kvoteudnyttelsen for industrifisk er lavere end for konsumfisk. Her kan forhold af biologisk karakter imidlertid vanskeliggøre udnyttelsen af fangstmulighederne på kvoterne.

Den gennemsnitlige fangstmængde falder i 2002

I tabel 3.3 er vist de skønnede gennemsnitlige fangstmængder for år 2002 opdelt på fartøjsgrupper. Den samlede gennemsnitlige fangstmængde pr. fartøj i 2002 forventes at falde i forhold til 2001 med ca. 5%. I grupperne små, mindre og mellemstore fartøjer samt specialfiskerierne, sker der et fald. Den relativt største reduktion sker i gruppen af mindre fartøjer mellem 15 og 18 meter med et fald på ca. 33% i forhold til 2001. De store fartøjer over 24 meter forventes derimod at få en mindre stigning.

Tabel 3.3. Gennemsnitlig fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	1999-2001	2001	Forventet i 2002
Små fartøjer	41	35	32
Mindre fartøjer 12-15m	118	126	98
Mindre fartøjer 15-18m	305	352	235
Mellemstore fartøjer	475	560	431
Store fartøjer 24-40m	4.400	4.407	4.426
Store fartøjer ≥40m	10.496	10.423	10.499
Specialfiskerier	1.334	1.538	1.312
I alt	963	987	936

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

De ti vigtigste fiskearter

De ti værdimæssigt mest betydende fiskearter, jf. tabel 3.4, omfatter de demersale konsumarter som torsk, rødspætte, tunge samt jomfruummer. Sild og makrel udgør grundlaget for det pelagiske fiskeri, mens tobis og brisling indgår som grundlag for industrifiskeriet. Blåmuslingefiskeriet er et specielt fiskeri, hvortil der kræves licens for deltagelse.

Fald for torsk, rødspætter, tunge, jomfruummer samt sild

Den relative reduktion i fangstmængden er størst i det demersale og pelagiske fiskeri med henholdsvis 19% og 21% i forhold til 2001. Faldet skyldes reduktioner i fangsten af torsk, rødspætter, tunge samt sild. For industrifiskeriet er skønnet en mindre nedgang på ca. 2% i fangstmængden for de vigtigste fiskearter, jf. tabel 3.4.

Tabel 3.4. Fangstmængder for kommercielt aktive fartøjer for de i 2001 ti værdimæssigt mest betydende arter (tons)

	1999-2001	2001	Forventet i 2002
Torsk	55.548	44.108	37.045
Tobis	579.806	646.249	642.810
Rødspætte	24.044	26.248	21.908
Jomfruummer	5.065	4.763	3.723
Sild	143.235	140.125	106.938
Brisling	270.126	251.628	240.754
Makrel	30.895	31.346	29.071
Blåmusling	114.083	134.558	114.083
Tunge	1.443	1.250	1.030
Havtaske	1.818	1.907	616

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

3.2. Fiskeriets fangstværdi

Prisudviklingen er central for prognosen for fangstværdien

Den forventede prisudvikling på fiskeprodukter i 2002 er af central betydning for prognosen og dermed vurderingen af indtjeningen i fiskeriet i 2002. I kapitel 4 er foretaget en vurdering af pris- og udbudsforhold i EU som følge af forventningerne til forsyningsgrundlaget for fiskeprodukter. Med udgangspunkt heri er fastlagt skøn over gennemsnitpriserne i 2002 for de enkelte fiskearter, hvor oprindelsesfarvand (fiskefarvand) indgår i prisvariationen for arterne.

Prisforudsætninger

Skønnet over fangstværdien i 2002 er beregnet under to forskellige forudsætninger for prisudviklingen. Som den første forudsætning (scenario 1) anvendes gennemsnitspriserne for fiskeprodukter i 2001, hvorved alene konsekvenserne af mængdeændringerne i 2002 vurderes. Som den anden forudsætning (scenario 2) anvendes forventningerne til prisudviklingen i 2002 med udgangspunkt i vurderingen af markedsudviklingen, jf. kapitel 4. For de ti mest betydende fiskearter er prisforudsætningerne for beregningerne i de to scenarier vist i tabel 3.5 if. bilagstabel 3.2.

Tabel 3.5. Gennemsnitspris for kommercielt aktive fartøjer for de i 2001 ti værdimæssigt mest betydende arter (kr.)

	1999-2001	2001	----- Forventet i 2002 -----	
			Scenario 1	Scenario 2
Torsk	14,22	15,52	15,59	16,37
Tobis	0,62	0,66	0,66	0,76
Rødspætte	12,89	12,74	12,75	14,02
Jomfruummer	65,31	70,22	69,26	69,26
Sild	1,57	2,32	2,57	2,83
Brisling	0,71	0,79	0,79	0,91
Makrel	4,93	6,31	6,54	6,54
Blåmusling	1,04	1,09	1,09	1,11
Tunge	62,74	72,45	72,08	93,71
Havtaske	35,49	37,17	38,11	40,01

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Fangstværdi- prognose for de ti vigtigste fiske- arter

På grundlag af kvoterne for 2002, de forventede kvoteudnyttelser for 2002 og med udgangspunkt i prisforudsætningerne er der beregnet en prognose for fangstværdierne for alle arter⁶. Værdierne for de i 2001 ti mest betydende fiskearter er vist i tabel 3.6.

Tabel 3.6. Fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer for de i 2001 ti værdimæssigt mest betydende arter (1.000 kr.)

	1999-2001	2001	---- Forventet i 2002 ----	
			Scenario 1	Scenario 2
Torsk	790.079	684.416	577.664	606.547
Tobis	359.750	427.959	425.405	489.216
Rødspætte	310.002	334.498	279.302	307.232
Jomfruhummer	330.808	334.421	257.843	257.843
Sild	225.008	324.519	274.732	302.205
Brisling	191.108	198.450	190.963	219.608
Makrel	152.226	197.804	190.265	190.265
Blåmusling	118.637	146.700	124.381	126.869
Tunge	90.546	90.549	74.247	96.521
Havtaske	64.515	70.879	23.474	24.648

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Den forventede pris er central

Forventningerne om prisstigninger er størst for tunge, tobis og brisling. De forventede prisstigninger (scenario 2) er i disse grupper større end effekten af nedgangen i fangstmængden. Det betyder, at der forventes at ske en stigning i omsætningen. For de øvrige arter forventes et fald i omsætningen på trods af den forventede stigning i prisen. Det skyldes, at prisstigningen ikke forventes at være stærk nok til at udligne faldet i mængden. De beregnede skøn over den totale fangstværdi opdelt på fartøjsstørrelser og fartøjstyper fremgår af tabel 3.7 og bilagstabel 3.3.

Total fangstværdi på 3.229 mio. kr. i 2001-priser

For det samlede fiskeri, som dækkes af kommercielt aktive fartøjer, er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2001 på 3.229 mio. kr. svarende til en nedgang i forhold til 2001 på 289 mio. kr. eller 8,2%. Med prisniveau-2002 (scenario 2) er den skønnede fangstværdi på 3.461 mio. kr. svarende til en nedgang på 57 mio. kr. eller ca. 1,6%. Hovedtendensen for 2002

⁶ Der er i prognosen for fangstværdierne for 2002 ikke inkluderet eventuelle efterbetalinger primært i forbindelse med industrifiskeriet. Efterbetalingerne i 2001 var omkring 53 mio. kr.

... og på **3.461 mio. kr. i 2002-priser**

er således et fald i forhold til 2001, mens scenario 1 giver et fald og scenario 2 giver en stigning i forhold til basisperioden 1999-2001.

Tabel 3.7. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	1999-2001	2001	---- Forventet i 2002 ----	
			Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	257.542	254.546	213.852	227.818
Mindre fartøjer 12-15m	388.637	382.762	335.302	359.291
Mindre fartøjer 15-18m	432.898	417.739	370.862	399.290
Mellemstore fartøjer	563.579	569.860	505.311	542.307
Store fartøjer 24-40m	914.193	975.261	910.687	1.000.485
Store fartøjer ≥40m	518.786	642.746	632.360	689.794
Specialfiskerier	245.677	275.265	260.424	242.178
I alt	3.321.311	3.518.178	3.228.797	3.461.163

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Fald i fangstværdi pr. fartøj mellem 2% og 16% i 2002 (2001-priser)

Den negative udvikling i den gennemsnitlige fangstværdi fremgår af tabel 3.8 og bilagstabel 3.4, hvor alle størrelsesgrupper har en beregnet nedgang på mellem 2% og 16% i scenario 1, (prisniveau-2001). Det samme billede tegner sig for beregningen baseret på prisniveau-2002 med den undtagelse, at de store fartøjer over 24 meter, har en stigning i den gennemsnitlige fangstværdi på henholdsvis 3% og 7%.

Tabel 3.8. Ændring i gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer

	Fangstværdi pr. fartøj i 2001 (1.000 kr.)	----- Forventet ændring i 2002 -----			
		--- Scenario 1 --- (1.000 kr.)	(%)	--- Scenario 2 --- (1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	536	-86	-16	-56	-11
Mindre fartøjer 12-15m	1.149	-143	-12	-70	-6
Mindre fartøjer 15-18m	1.925	-216	-11	-85	-4
Mellemstore fartøjer	2.835	-321	-11	-137	-5
Store fartøjer 24-40m	6.590	-436	-7	170	3
Store fartøjer ≥40m	14.948	-242	-2	1.094	7
Specialfiskerier	2.992	-161	-5	-360	-12
I alt	2.331	-192	-8	-38	-2

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

3.3. Fiskeriets driftsomkostninger

Driftsomkostningsberegning på basis af 1995-2000

På indeværende tidspunkt er fiskeriets driftsomkostninger for 2001 endnu ikke opgjort. Prognosen for fiskeriets driftsomkostninger er derfor baseret på FØI's fiskeriregnskabsstatistik for perioden 1995 til 2000. Omkostningsskønnene for både 2001 og 2002 er herudover baseret på oplysninger om fiskeriets forløb i 2001, jf. afsnit 3.1 og 3.2. I beregningerne for 2001 inddrages de på indeværende tidspunkt kendte fangstmængder og – værdier for 2001. For 2002 anvendes de skønnede fangstmængder og – værdier for 2002 i forbindelse med fastlæggelsen af omkostningerne.

Fartøjsgrupper der udelades af prognosen

Med det eksisterende regnskabsstatistiske grundlag er der flere af de anvendte fartøjsgrupper, for hvilke det ikke er muligt at vurdere omkostningsudviklingen. Dette skyldes et for lille stikprøvemateriale (under 10%) og/eller for få fartøjer i fartøjsgruppen (under 10 fartøjer). På denne baggrund er der ikke omkostningsberegninger for følgende fartøjsgrupper: Alle grupper af snur/garn/trawl, samtlige bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer, der fisker grønlandsrejer. I gennemsnit udgør disse fartøjers fangstværdis ca. 7% af De kommercielt aktive fartøjers fangstværdis i perioden 1995-2000 med en stigende tendens over perioden (ca. 8,5% i 2000).

Omkostningsgrupper

I prognosen for indtjeningen i fiskeriet opdeles omkostningerne i følgende tre grupper:

1. Driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital
2. Aflønning af arbejdskraft
3. Aflønning af kapital herunder afskrivninger

I den første gruppe indgår omkostninger til brændstof, forlodsomkostninger (is, proviant m.v.), vedligeholdelse, salgsomkostninger, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser. De anvendte definitioner for omkostningsposterne er

beskrevet i FØI's Fiskeriregnskabsstatistik (se eksempelvis FØI (2000)), og de anvendte metoder til fremskrivning af omkostningerne er beskrevet i Andersen (2000)⁷.

Relativ fordeling på omkostningsposter

Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningsposter i perioden 1998-2000 og i prognoserne for udviklingen i 2001 og 2002 er vist i tabel 3.9. De største omkostninger er i rækkefølge vedligeholdelse, salg og brændstof. De gennemsnitlige omkostninger opdelt på fartøjsstørrelse og fartøjstype for de tre omkostningsposter er vist i bilagstabel 3.5 for perioden 2000-2002.

Tabel 3.9. Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningstyper for kommercielt aktive fartøjer (%)

	1998	1999	2000	Forventet i 2001	-- Forventet i 2002 -- Scenario 1	Scenario 2
Brændstofomkostninger	17	20	28	25	22	22
Forlodsomkostninger	6	6	5	5	5	5
Vedligeholdelsesomkostninger	34	33	30	31	33	32
Salgsomkostninger	26	25	21	24	23	25
Leje og ejendomsskatter	1	1	0	0	0	0
Forsikringsomkostninger	8	8	8	8	8	8
Omkostninger til diverse tjenesteydelser	8	8	8	8	8	8

Kilde: Udtræk fra Fødevarøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/rawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk reje fiskeri.

Brændstofomkostningerne varierer

Som følge af svingningerne i verdensmarkedsprisen på olie er brændstofomkostningerne den post, der varierer mest i perioden. De gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj var på 190 tusinde kr. i perioden 1998-2000, medens de forventede

⁷ Kun metoden for fremskrivning af andre forlodsomkostninger er ændret i forhold til Andersen, J.L.: Arbejdsrapport til "konjunkturrapport" for dansk fiskeri 2000, FØI Working Paper no. 14/2000. Således syntes disse i højere grad end forventet at være uafhængige af fangstmængden, hvorfor prognosen i stedet foretages som et gennemsnit for de seneste tre år, dvs. 1998-2000 og efterfølgende fremskrevet med den forventede udvikling i forbrugerprisindekset for 2001. Metoden bliver således den, der anvendes for omkostninger til vedligeholdelse, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser.

udgifter til brændstof i 2001 og 2002 er på henholdsvis 219 og 192 tusinde kr., jf. tabel 3.10.

...og er størst for trawlere og noter

Brændstofudgiftens størrelse og betydning varierer med fartøjs-typen og fartøjsstørrelsen. Generelt er udgiften mest tyngende for trawl- og notfartøjer, og stiger selvsagt med fartøjsstørrelsen.

Tabel 3.10. Gennemsnitlige brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		1998-2000	2000	Forventet i 2001	Forventet i 2002
Små fartøjer	Garn/krog	21	30	25	21
	Jolle/ruse	19	23	21	20
	Trawl	72	116	67	74
	Alle redskaber	25	36	27	25
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	41	54	51	42
	Snurrevod	57	79	62	57
	Trawl	107	139	128	108
	Alle redskaber	82	108	99	83
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	91	120	108	93
	Snurrevod	59	81	69	58
	Trawl	162	219	190	165
	Alle redskaber	131	177	155	134
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	125	159	142	127
	Snurrevod	92	122	107	93
	Trawl	306	441	372	310
	Alle redskaber	217	305	260	223
Store fartøjer 24-40m	Trawl industri	710	1.072	649	727
	Trawl andet	723	1.031	925	720
	Alle redskaber	717	1.049	804	723
Store fartøjer ≥40m	Not	1.679	2.434	1.989	1.686
	Trawl industri	1.243	1.850	1.114	1.304
	Trawl andet	1.067	1.419	1.515	1.054
	Alle redskaber	1.289	1.829	1.478	1.291
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	149	167	189	158
	Muslingefiskeri	57	70	69	59
	Alle specialfiskerier	81	97	102	88
I alt		190	267	219	192

Kilde: Udtræk fra Fødevarøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Brændstofomkostningerne forventes at falde

I år 2000 var brændstofomkostninger meget høje, og det forventes, at der vil ske et fald i de kommende år. De totale brændstofomkostninger forventes at falde fra ca. 384 mio. kr. i 2000

til ca. 312 mio. kr. i 2001 og med et yderligere fald i 2002 til ca. 266 mio. kr., jf. tabel 3.11 og bilagstabel 3.6.

Tabel 3.11. Totale brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	1998-2000	2000	Forventet i 2001	Forventet i 2002
Små fartøjer	11.156	16.376	12.221	10.523
Mindre fartøjer 12-15m	24.784	32.513	29.290	24.397
Mindre fartøjer 15-18m	28.615	38.441	32.948	27.910
Mellemstore fartøjer	41.891	59.559	50.233	42.844
Store fartøjer 24-40m	101.600	147.961	113.347	96.846
Store fartøjer ≥40m	55.851	80.490	65.044	55.528
Specialfiskerier	7.156	8.506	9.196	7.974
I alt	271.051	383.845	312.280	266.021

Kilde: Udtræk fra Fødevarøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

De gennemsnitlige driftsomkostninger falder både i 2001 og 2002

De gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj falder fra ca. 947 tusinde kr. i 2000 til skønnet ca. 914 tusinde kr. i 2001 svarende til et fald på 3,5%. I forhold til de anvendte scenarier for 2002 falder driftsomkostninger med henholdsvis ca. 8% og 6% bl.a. som følge af faldende priser på brændstof. De gennemsnitlige driftsomkostninger på fartøjsstørrelser og fartøjstyper er vist i tabel 3.12 og bilagstabel 3.7.

Table 3.12. Gennemsnitlige driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		1998- 2000	2000	For- ventet i 2001	Forventet i 2002 Scena- rio 1	Scena- rio 2
Små fartøjer	Garn/krog	189	209	197	187	191
	Jolle/ruse	166	171	176	170	170
	Trawl	283	400	296	302	307
	Alle redskaber	193	217	200	192	195
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	395	426	413	388	400
	Snurrevod	387	377	406	379	389
	Trawl	467	489	494	468	474
	Alle redskaber	438	460	462	436	444
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	705	774	732	692	713
	Snurrevod	651	650	666	624	641
	Trawl	696	764	734	697	707
	Alle redskaber	693	752	725	687	700
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	848	874	872	828	851
	Snurrevod	879	895	902	866	884
	Trawl	1.215	1.354	1.296	1.213	1.230
	Alle redskaber	1.061	1.146	1.122	1.058	1.076
Store fartøjer 24-40m	Trawl industri	2.971	3.456	3.211	3.171	3.292
	Trawl andet	2.549	2.788	2.737	2.548	2.581
	Alle redskaber	2.752	3.082	2.903	2.767	2.831
Store fartøjer ≥40m	Not	6.634	7.426	7.318	7.210	7.259
	Trawl industri	4.711	5.574	5.245	5.242	5.443
	Trawl andet	4.453	4.691	4.950	4.472	4.608
	Alle redskaber	5.104	5.716	5.645	5.405	5.538
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	6.634	7.426	7.318	7.210	607
	Muslingefiskeri	4.711	5.574	5.245	5.242	477
	Alle spe. fisk.	4.453	4.691	4.950	4.472	514
I alt		859	947	914	870	888

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Totale driftsomkostninger forventes at falde

De totale driftsomkostninger forventes i 2002 at være mellem 1.206 mio. kr. og 1.230 mio. kr., hvilket er et fald i forhold til niveauet for 2000, der var på ca. 1.348 mio. kr. I forhold til år 2000 er det beregnede fald i driftsomkostningerne på mellem 142 og 118 mio. kr. svarende til et fald på mellem 9% og 11%, jf. tabel 3.13 og endvidere bilagstabel 3.8.

Table 3.13. Totale driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	1998-2000	2000	Forventet i 2001	--- Forventet i 2002 --- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	84.919	97.210	84.942	81.466	82.866
Mindre fartøjer 12-15m	131.759	136.286	135.412	127.779	130.189
Mindre fartøjer 15-18m	150.980	160.215	150.834	142.827	145.627
Mellemstore fartøjer	204.681	221.095	215.502	203.198	206.676
Store fartøjer 24-40m	389.806	434.552	389.017	370.764	379.302
Store fartøjer ≥40m	221.174	251.500	242.721	232.430	238.152
Specialfiskerier	41.875	46.961	47.071	47.105	46.777
I alt	1.225.194	1.347.817	1.265.499	1.205.569	1.229.589

Kilde: Udtræk fra Fødevarøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/rawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

3.4. Fiskeriets indtjeningsevne

Definition af indtjeningsevne

Fiskeriets indtjeningsevne er defineret som fangstværdien fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital), jf. afsnit 3.3. Indtjeningsevnen anvendes til at belyse, hvor meget der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital.

Gennemsnitlig indtjeningsevne på mellem 1,3 og 1,4 mio. kr. i 2002

Den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. fartøj forventes i 2002 at være på mellem 1,3 og 1,4 mio. kr., hvilket svarer til niveauet i perioden 1998-2000. I forhold til år 2000 stiger indtjeningsevnen med mellem 0,2 og 0,3 mio. kr. svarende til en stigning på mellem 15% og 28%, jf. tabel 3.14. Det er de store fartøjer over 24 meter, der specielt forventes at få en fremgang i indtjeningsevnen. Årsagen til fremgangen er en kombination af faktorer. Indtjeningsevnen var i år 2000 påvirket af de høje brændstofpriser og en reduktion i konsumkvoterne, hvilket bevirkede en faldende indtjening. For de kommende år ser det lysere ud med faldende brændstofpriser og en gunstig prisudvikling på konsumfisk. De stadig faldende kvoter på vigtige arter trækker imidlertid i modsat retning.

Tabel 3.14. Gennemsnitlig indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		1998- 2000	2000	For- ventet i 2001	Forventet i 2002 Scena- rio 1	Scena- rio 2
Små fartøjer	Garn/krog	328	328	341	254	285
	Jolle/ruse	341	366	379	358	363
	Trawl	289	128	242	258	293
	Alle redskaber	327	319	341	274	300
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	803	807	820	669	759
	Snurrevod	755	660	766	628	706
	Trawl	681	603	652	563	616
	Alle redskaber	726	671	713	601	668
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.592	1.485	1.540	1.269	1.475
	Snurrevod	1.149	953	1.090	969	1.088
	Trawl	1.159	1.024	1.098	953	1.038
	Alle redskaber	1.266	1.128	1.205	1.033	1.151
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.803	1.696	1.651	1.451	1.667
	Snurrevod	1.569	1.367	1.465	1.293	1.440
	Trawl	1.768	1.518	1.798	1.517	1.677
	Alle redskaber	1.722	1.510	1.688	1.448	1.615
Store fartøjer 24-40m	Trawl industri	3.490	2.362	3.496	3.945	4.850
	Trawl andet	3.073	2.383	3.310	2.807	3.121
	Alle redskaber	3.273	2.374	3.375	3.206	3.728
Store fartøjer ≥40m	Not	9.296	8.934	16.261	19.874	21.233
	Trawl industri	5.107	4.093	6.743	6.209	7.659
	Trawl andet	5.697	5.050	7.026	5.294	6.237
	Alle redskaber	6.388	5.651	9.303	9.301	10.503
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.850	1.330	1.694	2.136	1.719
	Muslingefiskeri	1.141	1.413	1.895	1.522	1.549
	Alle spe. fisk.	1.332	1.390	1.837	1.697	1.597
I alt		1.283	1.110	1.406	1.277	1.422

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Samlet indtjeningsevne på mellem 1,8 og 2 mia. kr. i 2002

Den samlede indtjeningsevne forventes i 2002 at være på mellem 1.769 og 1.969 mio. kr. i henholdsvis scenario 1 og 2. Sammenholdt med den gennemsnitlige indtjeningsevne i 2000 på 1.581 mio. kr. er der tale om en kraftig stigning. Stigningen forventes at blive på mellem 12% og 25% svarende til mellem 188 og 388 mio. kr., jf. tabel 3.15 og bilagstabel 3.9. I forhold til perioden 1998-2000 er den forventede indtjeningsevne i 2002 3% lavere i scenario 1, mens den i scenario 2 er 8% højere.

Tabel 3.15. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	1998-2000	2000	For-	-- Forventet i 2002 --	
			ventet i 2001	Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	144.152	142.449	144.648	116.044	127.227
Mindre fartøjer 12-15m	218.391	198.613	209.039	176.176	195.645
Mindre fartøjer 15-18m	276.006	240.206	250.697	214.817	239.471
Mellemstore fartøjer	332.382	291.494	324.039	278.060	310.074
Store fartøjer 24-40m	463.673	334.687	452.291	429.600	499.500
Store fartøjer ≥40m	276.818	248.650	400.025	399.929	451.642
Specialfiskerier	117.178	125.099	167.187	154.446	145.359
I alt	1.828.600	1.581.198	1.947.926	1.769.072	1.968.919

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/rawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Indtjeningsevnen forringes for fartøjer under 15 meter

Ændringer i indtjeningsevnen fordelt på fartøjsstørrelser i 2002 (scenario 2) i forhold til indtjeningen i 2000 viser en stigning for fartøjerne over 15 meter samt specialfiskerierne, hvorimod fartøjerne under 15 meter forventes at få forringet deres indtjeningsevne. I scenario 1 (2001-priser) er det imidlertid kun de store fartøjer over 24 meter samt specialfiskerierne, der får forbedret deres indtjeningsevne, jf. tabel 3.16.

Tabel 3.16. Ændring i den totale indtjeningsevne fra 2000 til 2002 fordelt på fartøjsgrupper

	Indtjenings- evne i 2000 (1.000 kr.)	----- Forventet ændring i 2002 -----			
		----- Scenario 1 -----	(%)	----- Scenario 2 -----	(%)
Små fartøjer	142.449	-26.405	-19	-15.222	-11
Mindre fartøjer 12-15m	198.613	-22.438	-11	-2.968	-1
Mindre fartøjer 15-18m	240.206	-25.389	-11	-735	0
Mellemstore fartøjer	291.494	-13.434	-5	18.580	6
Store fartøjer 24-40m	334.687	94.913	28	164.813	49
Store fartøjer ≥40m	248.650	151.279	61	202.992	82
Specialfiskerier	125.099	29.347	23	20.260	16
I alt	1.581.198	187.874	12	387.721	25

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/rawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

3.5. Fiskeriets arbejdskraft aflønning

Beregning af aflønning til arbejdskraft

Der er i fiskeriet tradition for at aflønningen til besætningen (hyren) foregår som en procentdel af landingsværdien. I visse tilfælde fradrages forlodsomkostninger inden hyren beregnes. I nogle tilfælde er aflønningen til skipper/ejer omfattet af procentberegningen, i andre tilfælde ikke. For at tage højde for disse forskelligheder i aflønningen anvendes her en beregningsmetode, så aflønningen til den hyrede besætning er beregnet som en procentdel af landingsværdien. Aflønningen af en medarbejdende ejer/skipper er beregnet ud fra et skøn over antal arbejdstimer og en fastsat timeløn baseret på alternativ beskæftigelse⁸.

Øget gennemsnitlig aflønning af arbejdskraft

Den skønnede gennemsnitlige aflønning til arbejdskraften pr. FØI-fartøj i 2002 er beregnet til mellem 921 og 987 tusinde kr., hvilket svarer til et fald på ca. 1% i scenario 1 og en stigning på 6% i scenario 2 i forhold til perioden 1998–2000. Når man ser på fartøjsstørrelsen er tendensen, at de store industritrawlere, notfartøjerne og specialfiskerierne oplever den største stigning i begge scenarier, jf. tabel 3.17

⁸ Som alternativ timeløn anvendes lønsatsen for proces- og maskinoperatører i provinsen, hvilket er praksis i FØI's Fiskeriregnskabsstatistik.

Tabel 3.17. Gennemsnitlige omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		1998- 2000	2000	For- ventet i 2001	Forventet -- i 2002 -- Scena- rio 1 Scena- rio 2	
Små fartøjer	Garn/krog	379	434	394	326	351
	Jolle/ruse	465	454	508	493	498
	Trawl	388	474	372	419	449
	Alle redskaber	398	441	414	364	386
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	718	742	740	631	692
	Snurrevod	598	608	616	541	588
	Trawl	611	599	611	551	582
	Alle redskaber	644	644	652	576	618
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.254	1.314	1.243	1.081	1.206
	Snurrevod	919	835	898	816	886
	Trawl	859	858	849	771	815
	Alle redskaber	966	966	952	852	920
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.420	1.403	1.351	1.226	1.355
	Snurrevod	1.178	1.167	1.142	1.056	1.137
	Trawl	1.296	1.310	1.345	1.206	1.284
	Alle redskaber	1.288	1.289	1.294	1.171	1.259
Store fartøjer 24-40m	Trawl industri	2.131	1.955	2.225	2.379	2.722
	Trawl andet	2.066	1.959	2.221	1.991	2.121
	Alle redskaber	2.097	1.958	2.222	2.127	2.332
Store fartøjer ≥40m	Not	4.906	5.068	7.276	8.421	8.859
	Trawl industri	2.827	2.701	3.460	3.304	3.780
	Trawl andet	2.760	2.653	3.257	2.658	2.952
	Alle redskaber	3.330	3.275	4.347	4.328	4.714
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.111	901	1.073	1.267	1.069
	Muslingefiskeri	565	627	863	712	722
	Alle spe. fisk.	712	703	923	871	821
I alt		934	931	998	921	987

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Den totale aflønning holder niveauet fra perioden 1998-2000

Den totale sum til aflønning af arbejdskraften i år 2002 forventes at holde niveauet fra perioden 1998-2000 på mellem 1.275 og 1.367 mio. kr., svarende til et fald på 4% eller en stigning på 3% i forhold til det totale aflønningsniveau i 1998-2000, jf. tabel 3.18 og bilagstabel 3.10.

Table 3.18. Totale omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	1998- 2000	2000	Forventet i 2001	-- Forventet i 2002 --	
				Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	175.171	197.317	175.470	154.150	163.538
Mindre fartøjer 12-15m	193.991	190.589	191.114	168.656	180.949
Mindre fartøjer 15-18m	210.499	205.826	197.981	177.302	191.259
Mellemstore fartøjer	248.515	248.798	248.515	224.839	241.663
Store fartøjer 24-40m	297.099	276.027	297.779	285.071	312.430
Store fartøjer ≥40m	144.308	144.106	186.917	186.098	202.682
Specialfiskerier	62.659	63.256	83.963	79.233	74.721
I alt	1.332.241	1.325.920	1.381.739	1.275.348	1.367.242

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/rawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud

Definition af bruttooverskud

Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften, dvs. den del af indtjeningen, der er tilbage til aflønning af den investerede kapital inkl. afskrivninger på kapitalapparatet. Kapitalapparatet omfatter alle aktiver som fartøj, motor, udstyr m.v.

Bruttooverskud som mål for økonomisk udvikling

Udviklingen i bruttooverskuddet er en indikator for den økonomiske udvikling i fiskeriet, da bruttooverskuddet skal anvendes til betaling til fremmedkapital, forrentning af egenkapital herunder eventuelt profit og afskrivninger på fartøjet.

Bruttooverskuddet forventes at stige i 2002

Det forventede niveau for det gennemsnitlige bruttooverskud i 2002 pr. FØI-fartøj er beregnet til mellem 356 og 434 tusinde kr., hvilket svarer til en forøgelse i forhold til 1998-2000 på mellem 2% og 25%, jf. tabel 3.19.

Tabel 3.19. Gennemsnitligt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		1998- 2000	2000	For- ventet i 2001	Forventet ----- i 2002 ----- Scena- rio 1	Scena- rio 1
Små fartøjer	Garn/krog	-51	-107	-53	-72	-67
	Jolle/ruse	-124	-88	-129	-135	-135
	Trawl	-98	-346	-130	-160	-155
	Alle redskaber	-70	-123	-73	-90	-86
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	85	65	80	38	66
	Snurrevod	157	52	150	87	118
	Trawl	70	5	41	12	34
	Alle redskaber	81	27	61	26	50
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	338	171	297	188	269
	Snurrevod	230	118	192	153	202
	Trawl	300	167	249	183	223
	Alle redskaber	300	161	253	180	232
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	383	293	300	225	312
	Snurrevod	390	200	323	237	304
	Trawl	472	208	453	311	393
	Alle redskaber	435	221	393	277	356
Store fartøjer 24-40m	Trawl industri	1.359	406	1.272	1.566	2.128
	Trawl andet	1.007	424	1.089	815	1.001
	Alle redskaber	1.176	416	1.153	1.079	1.396
Store fartøjer ≥40m	Not	4.390	3.866	8.985	11.453	12.374
	Trawl industri	2.280	1.392	3.282	2.905	3.879
	Trawl andet	2.936	2.398	3.769	2.636	3.285
	Alle redskaber	3.058	2.376	4.956	4.973	5.790
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	739	429	621	869	650
	Muslingefiskeri	575	786	1.032	809	827
	Alle spe. fisk.	620	687	915	827	776
I alt	348	179	409	356	434	

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Indtjeningsvnen betyder mest for små fartøjer

For gruppen af små fartøjer udgør den beregnede aflønning til arbejdskraften så stor en del af fangstværdien, at bruttooverskuddet er meget lille eller endog negativt. Den økonomiske aktivitet for de små fartøjer er karakteriseret ved fartøjer, hvor fiskeriet drives af ejeren eventuelt periodevis suppleret med en medhjælper. For disse fartøjer må indtjeningsvnen, dvs. fangstværdi med fradrag for løbende omkostninger (ekskl. ud-

gifter til arbejdskraft og kapital) betragtes som den centrale indikator. En aflønningsfordeling på arbejdskraft og kapital er for denne gruppe mindre væsentlig.

Samlet bruttooverskud stiger med 21%

Prognosen for det samlede bruttooverskud under forudsætning af et prisniveau i 2002 svarende til 2001 er på 494 mio. kr., hvilket svarer til bruttooverskuddet i perioden 1998-2000, hvor det samlede bruttooverskud var på 496 mio. kr. Anvendes et prisniveau svarende til de forventede priser i 2002, er prognosen for 2002 på 602 mio. kr. svarende til en forøgelse på 21% i forhold til det gennemsnitlige samlede bruttooverskud i perioden 1998-2000, jf. tabel 3.20 og i øvrigt bilagstabel 3.11.

Tabel 3.20. Samlet bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	1998-2000	Forventet 2000	Forventet i 2001	---- Forventet i 2002 ---- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	-31.018	-54.868	-30.822	-38.105	-36.311
Mindre fartøjer 12-15m	24.401	8.025	17.925	7.520	14.697
Mindre fartøjer 15-18m	65.507	34.380	52.717	37.515	48.212
Mellemstore fartøjer	83.867	42.695	75.524	53.221	68.410
Store fartøjer 24-40m	166.574	58.660	154.512	144.529	187.070
Store fartøjer ≥40m	132.510	104.544	213.108	213.831	248.961
Specialfiskerier	54.519	61.843	83.224	75.213	70.638
I alt	496.359	255.279	566.187	493.724	601.677

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/rawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

3.7. Fiskeriets rentabilitet

Beregning af rentabilitet

Fiskeriets rentabilitet vurderes ved at betragte bruttooverskuddet i forhold til størrelsen af den investerede kapital. Som grundlag for vurderingen af kapitalens størrelse anvendes fartøjernes forsikringsværdi, da denne skønnes bedst at afspejle fiskerens egen vurdering af, hvilken kapital der skal anvendes for at sikre indtjeningsgrundlaget fremover. Sagt med andre ord, hvis fiskeren mister sit fartøj, hvor meget koster så et fartøj, som kan sikre ham samme fremtidige indtjening som det nuværende.

Rentabiliteten stiger til mellem 10% og 13%

Prognosen for flådens samlede rentabilitet forventes at være på 10% ved prisniveau-2001 (scenario 1) og 13% ved et forventet prisniveau-2002. Rentabiliteten er i gennemsnit for perioden 1998-2000 på 11%, medens den beregnede rentabilitet for 2001 er på 12%, jf. tabel 3.21.

Den beregnede indikator for rentabiliteten i fiskerflåden kan med forbehold for usikkerheden i beregningsgrundlaget⁹ anvendes til vurdering af den økonomiske situation for fiskeriet.

Rentabilitet på mindst 12% nødvendig

Med henblik på at fastlægge et niveau, som må anses for nødvendigt for at sikre en rimelig rentabilitet, skelnes der mellem kravene til forretning og afskrivning. Det forekommer rimeligt i vurderingsgrundlaget at anvende en økonomisk afskrivningsperiode for kapitalen på 25 år svarende til en lineær afskrivning på 4% pr. år. Kapitalens forrentning bør afspejle mulighederne ved alternativ kapitalplacering. I vurderingsgrundlaget anses en alternativ forrentning på 8% p.a. at være rimelig. Disse forudsætninger medfører, at rentabiliteten i gennemsnit skal være over 12% for at skabe interesse for at investere i fiskeriet i forhold til andre muligheder og dermed bidrage til at sikre en fornyelse af flåden.

⁹ Den beregnede kapitalaflønningsandel er behæftet med usikkerhed bl.a. som følge af stikprøvegrundlaget for regnskabsstatistikken. Derfor antages forsikringsværdien at være et skøn for kapitalværdien.

Table 3.21. Gennemsnitlig rentabilitet for kommercielt aktive fartøjer (% af forsikringsværdi)

		1998- 2000	2000	For- ventet i 2001	Forventet i 2002 Scena- rio 1	Scena- rio 1
Små fartøjer	Garn/krog	-9	-18	-9	-12	-11
	Jolle/ruse	-43	-28	-42	-44	-44
	Trawl	-13	-46	-18	-22	-21
	Alle redskaber	-13	-22	-13	-17	-16
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	8	6	7	3	6
	Snurrevod	17	6	16	9	12
	Trawl	6	0	3	1	2
	Alle redskaber	7	2	5	2	4
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	14	7	12	8	11
	Snurrevod	13	7	11	8	11
	Trawl	15	8	11	8	10
	Alle redskaber	14	7	11	8	10
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	12	9	8	6	8
	Snurrevod	14	7	10	8	10
	Trawl	13	5	11	7	9
	Alle redskaber	13	6	10	7	9
Store fartøjer 24-40m	Trawl industri	12	3	10	13	17
	Trawl andet	11	5	11	8	10
	Alle redskaber	12	4	11	10	13
Store fartøjer ≥40m	Not	12	9	22	28	30
	Trawl industri	10	5	14	12	16
	Trawl andet	12	10	13	9	12
	Alle redskaber	11	8	16	16	19
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	25	15	17	24	18
	Muslingefiskeri	35	47	61	48	49
	Alle spe. fisk.	31	34	41	37	35
I alt		11	5	12	10	13

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Den beregnede rentabilitet i perioden 1998 til 2000 på i gennemsnit 11% tilskrives en ekstraordinær høj indtjening i industrifiskeriet og en rimelig indtjening i konsumfiskeriet.

I samme periode har specialfartøjerne en høj rentabilitet, mens de små fartøjer har en negativ rentabilitet, der delvis skal vurderes i forhold til de specielle forudsætninger, som må lægges til grund for de små fartøjers fiskeri, jf. ovenfor.

**Store forskelle
mellem grupper**

På grundlag af prognosen for rentabiliteten for flåden som helhed er der grund til at pege på, at den samlede forbedring dækker over meget store forskelle for de enkelte grupper, jf. tabel 3.21. Der forventes en markant forværring af rentabiliteten for små og mindre fartøjer, mens de store fartøjer kan forvente en forbedring. De mellemstore fartøjer forventes at have nogenlunde uændret rentabilitet. Den alvorlige forværring for de små og mindre fartøjer skal ses i lyset af, at deres muligheder for at skifte fiskeri både med hensyn til arter og farvande er ret begrænset. Disse gruppers forhold er nærmere belyst i kapitel 5.

4. Beregning af prisudviklingen på fiskeprodukter

4.1. Vurdering af prisudviklingen i 2002

Vurderingen af prisudviklingen af central betydning for skøn over indtjeningen

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i fiskeriet i 2002. For nuværende er det eksisterende modelgrundlag for prisprognoseberegninger ufuldstændigt. I forsøget på at afbøde manglen på prismodeller er udviklet en *ad hoc* metode til vurdering af prisudviklingen på fisk, baseret på EU som et integreret marked for fiskeprodukter. Skøn over prisudviklinger tager udgangspunkt i det forventede udbud på EU-markedet opdelt på grupper af fiskearter. I tilknytning hertil anvendes offentliggjorte resultater vedrørende prisreaktioner på ændringer i udbuddet af fisk samt kendt viden om markedsforhold for de enkelte grupper af fisk. På denne basis indgår følgende forventninger til prisudviklingen i 2002:

Torskefisk	+ 5%
Fladfisk (dyre)	+ 30%
Fladfisk (billige)	+ 10%
Sild	+ 10%
Makrel	Uændret
Ferskvandsfisk	+ 5%
Jomfruhummer	Uændret
Rejer	- 15%
Muslinger	+ 2%
Industrifisk	+ 15%

4.2. Metode og datagrundlag

EU et integreret marked for fisk

Det danske marked for fisk er en integreret del af EU's marked blandt andet på grund af den fælles markedsordning og Danmarks betydelige import og eksport af fisk og fiskeprodukter. Som følge af markedsintegrationen er der grund til at antage, at priserne for danske landinger bestemmes af det samlede udbud på EU-markedet, som igen er påvirket af 3. landes udbud.

Forudsætninger for udbuddet i 2002	Skønnene over priserne foretages derfor på grundlag af det samlede udbud på EU-markedet. Det vurderes efterfølgende, om der kan antages at være særlige forhold, som betyder, at de danske priser bør justeres i forhold til de beregnede priser for EU-markedet som helhed. Udbudet vurderes som et realistisk udbud med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter samme principper som i Fiskeriets Økonomi 2001.
Prisskøn på artsgrupper	Prisskønnene foretages for de vigtige arter i forskellige grupper. En række mindre vigtige arter bliver herved ikke omfattet af grupperingen. Priserne for disse beregnes for 2002 som gennemsnitsprisen i 1999-2001.
Inflation og valutakurser	Prisberegningerne foretages i princippet i faste priser. Den generelle inflationære prisstigning indregnes efterfølgende, ved at alle prisændringer opjusteres med 2%. Valutakurserne er fastlåst i EU og de nærliggende 3. lande, som forsyner EU markedet, hvorfor der ikke direkte indgår valutakursændringer. Valutakursudviklingen kan imidlertid være betydende for prisudviklingen for varer, der handles på verdensmarkedet og vil derfor blive inddraget ad-hoc i vurderingen af prisudviklingen, f.eks. for makrel.
Prisfleksibilitet og delmarkeder	Prisskønnene for 2002 foretages ved at anvende skøn over det samlede udbud på EU-markedet for 2002 multipliceret med en faktor for prisfleksibiliteten, der er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative udbudsændring. Prisfleksibiliteten er fastsat med udgangspunkt i skøn for en række delmarkeder og fiskearter. Skønnene for prisfleksibiliteter på delmarkederne er endvidere justeret for, at prisdannelsen finder sted på integrerede internationale markeder, jf. metoden i Nielsen (2000) ¹⁰ .

¹⁰ Nielsen, M.: Calculations of Danish prices of unprocessed seafood, 2000, FØI Working paper no. 9/2000

Datakilder Hovedkilden til data er rapporten om landinger offentliggjort af EU's generaldirektorat for fiskeri. Herfra kendes de officielle tal for alle EU landinger af kvoterede fiskearter i 2001 samt kvoter, som eksisterer i Nordøstatlanten og den centrale del af Østatlanten. For Norge kendes fangsterne i 2001, og for Island går kvoteåret fra 1. september til 31. august og kvoterne er derfor henført til kalenderår.

4.3. Prisskøn for artsgrupper

4.3.1. Torskefisk

Pris og udbud af torskefisk indtil 2001

Prisen på torsk steg i 2001 med 7% i forhold til 2000, hvor prisen på andre torskefisk faldt med 37%. Årsagen til denne forskelligartede udvikling skal ses på baggrund af de reducerede torskekvoter i Nordsøen, som har medført forøget fiskeri på ledige kvoter på kuller og sej. Prisudviklingen i 2001 følger efter 5 års uafbrudte prisstigninger på torsk med gennemsnitligt 14% årligt, samt på andre torskefisk med 7% årligt. Årsagen har været betydelige kvotereduktioner for alle EU lande på torskefisk i både Nordsøen og Østersøen samt på kulmule i Atlanterhavet. Fiskeriet i typiske EU forsynerlande, som fisker i Barentshavet og islandske farvande, er ikke reduceret i samme grad som i EU farvand. Det samlede udbud af torskefisk på EU-markedet er opgjort til 650.000 tons i 2001 og udbuddet er sammensat af EU-fiskeres landinger samt import fra nære og fjernere 3. lande.

Stagnerende udbud og priser i 2002

Udbuddet af torskefisk i 2002 forventes at falde med 1%, hvilket forventes at føre til en prisstigning på 5%. Udbuds- og prisudviklingen på torskefisk afspejler at markedet forventes stabiliseret efter de kraftige kvotereduktioner i 2001, dog med svagt faldende udbud af torsk opvejet af stigende udbud af andre torskefisk.

4.3.2. Dyre fladfisk

Pris og udbud af dyre fladfisk indtil 2001

Prisen på tunge steg i 2001 med 23% i forhold til 2000, hvor prisen på pighvarrer steg med 7%. Det samlede udbud af dyre fladfisk på EU-markedet er opgjort til 56.000 tons i 2001 og ud-

buddet stammer primært fra EU-fiskeres egne landinger. Udbuddet af tunge stammer primært fra et sæsonbetonet fiskeri i Nordsøen, hvor både udbud og priser traditionelt er svingende.

Kvotereduktioner giver prisstigninger

Udbuddet af dyre fladfisk i 2002 forventes at falde med godt 10%, hvilket forventes at føre til en prisstigning på 30%. Denne udvikling skal ses alene på grundlag af faldende kvoter på tunge i Nordsøen. Det er således forudsat at faldende udbud af tunge ikke medfører forøget import af andre dyre fladfisk, herunder hellefisk, idet tunge og hellefisk ikke formodes at være substitutter.

Pris og udbud af billige fladfisk indtil 2001

4.3.3. Billige fladfisk

Prisen på billige fladfisk, primært rødspætte men også rødtunge, steg i 2001 med 6% i forhold til 2000 efter en 5 års periode med forholdsvis konstante priser. Det samlede udbud af billige fladfisk på EU-markedet er opgjort til 132.000 tons i 2001 og udbuddet er sammensat af EU-fiskeres landinger samt import fra nære og fjernere 3. lande.

Kvotereduktioner giver prisstigninger

Udbuddet af billige fladfisk i 2002 forventes at falde med 4%, hvilket forventes at føre til en prisstigning på 10%. Denne udvikling skal ses på grundlag af faldende kvoter på rødspætte i Nordsøen.

Pris og udbud af sild indtil 2001

4.3.4. Sild

Prisen på sild steg i 2001 med 100% i forhold til 2000 efter i den foregående 5 års periode først at være stigende i 1997-98 og derefter faldende indtil 2000. Det samlede udbud af sild på EU-markedet er opgjort til 750.000 tons i 2001 og udbuddet stammer dels fra EU-fiskeres egne landinger, dels fra norsk fiskeri i Norskehavet. EU er nettoeksportør af sild med eksport til primært Østeuropa. På eksportmarkederne afsætter EU i konkurrence med bl.a. Norge. Den kraftige prisstigning i 2001 skal ses i lyset af denne markedsstruktur med store ændringer i både udbud og efterspørgsel. Udbuddet faldt kraftigt hos den største pro-

ducent af sild, Norge, og samtidig steg efterspørgslen i Østeuropa, hvor afsætningsmarkeder gradvist er blevet gendannet, som følge af stigende købekraft. Endelig kan det også have haft betydning at den russiske rubel gradvist revalueres efter devalueringen i sommeren 1998.

**Udbud falder
svagt og prisstigninger følger**

Udbuddet af sild i 2002 forventes at falde med 2%, hvilket forventes at føre til en prisstigning på 10%, forudsat at efterspørgsel og valutakurser på afsætningsmarkederne stabiliseres. Priserne forventes at stige som følge af faldende kvoter i Østersøen for bl.a. Danmark og Sverige. Prisberegningen er dog behæftet med betydelig usikkerhed, bl.a. som følge af usikkerhed om den økonomiske situation i Østeuropa.

**Pris og udbud af
makrel indtil
2001**

4.3.5. Makrel

Prisen på makrel steg i 2001 med 63% i forhold til 2000. Det samlede udbud af makrel på EU-markedet er opgjort til 395.000 tons i 2001 som primært stammer fra EU-fiskeres egne landinger. EU er nettoeksportør af makrel til et verdensmarkedet for makrel som er delt i et asiatisk marked med Japan i spidsen, hvortil store makrel af højeste kvalitet afsættes, et afrikansk marked hvor makrel af lav kvalitet afsættes, samt et østeuropæisk marked som ligger imellem. På dette verdensmarkedet skete der betydelige ændringer i sommeren 1998 hvor Rusland devaluerede rublen. Før devalueringen blev ca. halvdelen af EU's eksport af makrel afsat i Østeuropa, mens denne andel faldt til 20% efter devalueringen. Konsekvensen var, at priserne faldt betydeligt, og at EU's eksport med ét skiftede til primært lavkvalitetsmarkeder i Afrika, hvor der afsattes til en lav pris. I 2000-2001 vendte udviklingen og priserne steg igen. Priserne var dog i 2001 over niveauet før den russiske devaluering og som følge af at der ikke har været betydelige ændringer i udbuddet, er presset fra efterspørgslen steget.

Stagnerende udbud og priser i 2002

Udbuddet af makrel i 2002 forventes at stige med 2%, hvilket forventes at føre til en uændrede priser, forudsat at efterspørgslen er uændret. Stiger efterspørgslen vil prisen også stige.

4.3.6. Ferskvandsfisk

Pris på ferskvandsfisk indtil 2001

Prisen på ferskvandsfisk, primært laks, steg i 2001 med 2% i forhold til 2000, efter at være steget med gennemsnitligt 7% om året de foregående 5 år. Det samlede udbud af ferskvandsfisk på EU markedet er endnu ikke kendt, men består primært af norsk og skotsk opdrættet laks samt ørred opdrættet i flere EU lande. EU markedet forsynes således primært fra fiskeopdræt hvor de producerede mængder, i modsætning til i det vilde fiskeri, kan indrettes efter ændrede priser. Dvs. udbudet bestemmer ikke nødvendigvis priserne, det er snarere priserne der bestemmer udbudet. Den afgørende faktor for bestemmelsen af prisen er således efterspørgslen.

Lille prisstigning forventes

Prisen på ferskvandsfisk i 2002 forventes at stige med 5%, hvilket skyldes dels en forventet svagt stigende efterspørgsel efter laks og ørred, dels at prisen på fiskemel som en input faktor til fiskeopdræt forventes at stige, jf. nedenfor.

4.3.7. Rejer

Pris og udbud af rejer indtil 2001

Prisen på koldvandsrejer faldt i 2001 med 4% i forhold til 2000, efter at have været konstante i 1996-98, stigende med ca. 25% i 1999 til et konstant niveau i 1999-2001. Det samlede udbud af koldvandsrejer på EU-markedet er opgjort til 150.000 tons i 2001 og udbuddet er sammensat af EU-fiskeres landinger samt import fra nære 3. lande som fisker i det Nordlige Atlanterhav.

Kvoteforøgelser hos nære forsynerlande giver prisfald

Udbuddet af koldvandsrejer i 2002 forventes at stige med 10%, hvilket forventes at føre til et prisfald på 15%, forudsat at der er substitution mellem Nordsø- og Grønlandsrejer samt forudsat at der ikke er substitution mellem kold- og varmvandsrejer. Er der ingen substitution mellem Nordsø- og Grønlandsrejer, vil prisen alternativt blive bestemt af et formodet stabilt fiskeri i Nordsøen. Er der substitution fra varm- til koldvandsrejer kan prisfaldet blive mindre. De forventede faldende priser skyldes de positive bestandsvurderinger i NAFO området og som følge heraf forøgede kvoter i vigtige lande der eksporterer til EU, der dog delvist modvirkes af begrænsninger i fiskeriet på Flamish Cap.

Pris og udbud af jomfruhummer indtil 2001	<p>4.3.8. Jomfruhummer</p> <p>Prisen på jomfruhummer steg i 2001 med 10% i forhold til 2000 og fortsætter derved den stigende tendens som har eksisteret siden 1996. I perioden 1996-2000 steg prisen gennemsnitligt med 7% om året, som følge af svagt faldende udbud og stigende efterspørgsel. Det samlede udbud af hummer, herunder almindelig hummer og jomfruhummer, på EU-markedet er opgjort til 73.000 tons i 2001 og udbuddet udgøres primært af EU-fiskeres landinger.</p>
Begrænsede kvoteforøgelse og uændrede priser	<p>Udbuddet af jomfruhummer i 2002 forventes at stige med 5%, hvilket forventes at føre til uændrede priser, forudsat at efterspørgslen ikke stiger. Det forøgede udbud skyldes forøgede kvoter i de vigtige forsynerlande indenfor EU, primært Storbritannien. Såfremt efterspørgslen stiger kan der opstå prisstigninger, hvilket specielt kan blive tilfældet hvis købekraften stiger. Årsagen er, at dette normalt fører til forøget forbrug af luksusvarer, herunder en stigning i restaurationsbesøg, hvortil en stor del af jomfruhummere afsættes.</p>
Pris på muslinger indtil 2001	<p>4.3.9. Muslinger</p> <p>Prisen på blåmusling lå i 2001 på samme niveau som i 2000, efter at være steget med gennemsnitligt 8% om året de foregående 5 år. Det samlede udbud af muslinger på EU markedet var 1,7 mio. tons i 2000 og er endnu ikke kendt for år 2001. Størstedelen af udbudet stammer fra EU fiskeres egne landinger (og eget opdræt), men der er også import både fra nære og fjernere 3. lande. De vigtigste muslingearter på EU markedet er Middelhavs- og blåmusling, som både stammer fra vildt fiskeri samt fra en mellemform mellem fiskeri og opdræt, hvor muslinger udsættes af bestemte fiskere på bestemte "marker" til senere fangst. En vis andel af EU markedet forsynes således fra en form for fiskeopdræt hvor de producerede mængder, i modsætning til i det vilde fiskeri, kan indrettes efter ændrede priser. Dvs. udbudet bestemmer ikke nødvendigvis priserne, det er snarere priserne der bestemmer udbudet og den afgørende faktor for bestemmelsen af prisen er således efterspørgslen.</p>

Lille prisstigning forventes Prisen på blåmusling i 2002 forventes at stige med 2%, såfremt købekraft og efterspørgsel ikke ændres væsentligt. Forøges købekraft eller efterspørgsel kan priserne stige yderligere.

4.3.10. Industrifisk

Pris og udbud af industrifisk indtil 2001 Prisen på industrifisk steg i 2001 med 14% i forhold til 2000. Det samlede udbud af industrifisk på EU-markedet er opgjort til 1,7 mio. tons i 2001 og langt hovedparten udgøres af danske fiskeres landinger. Prisen på industrifisk er afledt af prisen på fiskemel og olie som dannes på et verdensmarked. Denne pris bestemmes af det globale udbud, med Peru og Chile som de største aktører, men hvor Danmark, Norge og Island også er betydende. Efterspørgslen har også betydning for prisen og det har været af betydning for en opadgående pris, at fiskeopdrætssektoren globalt i en årrække har haft store vækstrater. Dette har givet stigende efterspørgsel som følge af at fiskeopdræt nødvendigvis må baseres på foder udvundet af fisk. Udbud og pris viste omkring 1997-99 betydelige kortsigtede udsving som følge af problemer for fiskerisektorerne i Peru og Chile ovenpå vejrphenomenet El Niño.

Faldende globalt udbud giver prisstigninger Prisen på industrifisk i 2002 forventes at stige med 15%, som følge af udviklingen i udbudet i Europa og Sydamerika. I Europa falder Norges kvote på blåhvilling samt flere EU landes kvoter på hestemakrel. I Sydamerika er specielt industrifiskeriet efter ansjos i Peru i tilbagegang, bl.a. med forbud mod fiskeri i perioder, men også fiskeriet efter Jack mackerel (en art hestemakrel) i Chile er på retur med reducerede kvoter og faldende fangster. Prisskønnet bygger på at fangsterne i de to lande falder så meget at det svarer til 1/3 af effekten på prisen i det år El Niño vejrphenomenet sidste gang var på sit højeste (1998). Det skal bemærkes at der i skønnet ikke er taget højde for en ny El Niño, der er forudsagt at kunne komme i den nærmeste fremtid.

5. Prognose for de indre danske farvande

5.1. Baggrund

Detaljeret analyse...

Fødevarøkonomisk Institut udsendte i januar 2002 en prognose for fiskeriets indtjening 2002¹¹, hvoraf det fremgik, at fiskere i de indre farvande måtte forventes at blive særlig ramt af de faldende kvoter for 2002. Prognosen affødte en reaktion fra kreds øst i Danmarks Fiskeriforening, som forespurgte Fødevarøkonomisk Institut om mulighederne for at få udarbejdet en detaljeret analyse af konsekvenserne af faldet i kvoterne for fiskere med hjemhørshavne i de indre farvande.

For de indre danske farvande

Fødevarøkonomisk Institut har ønsket at imødekomme denne anmodning i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende årlige rapport om fiskeriets økonomi, som sædvanligvis indeholder analyser på et mere generelt niveau. I analysen i dette kapitel for fiskere med hjemhørshavne i de indre farvande anvendes de samme økonomiske indikatorer som i de foregående kapitler, hvilket gør en sammenligning mulig.

BACOMA-vinduet eller 130mm trawl

Udover faldende kvoter er der blevet indført nye redskabsbestemmelser for Østersøen, Bælterne og Øresund. Den 8. april 2002 er der trådt nye regler om fiskeri efter torsk med bl.a. trawl i kraft for disse farvande. Reglerne omfatter torskefiskeri med trawl med enten BACOMA-vindue¹² eller med en mindste maskestørrelse på 130mm. De nye regler medfører endvidere, at fra den 1. september 2002 skal garnfiskeri efter torsk foregå med garn med en mindste maskestørrelse på 110 mm. Effekterne af disse redskabsændringer er imidlertid ikke belyst kvantitativt i nærværende analyse, men blot kommenteret i konklusionen.

¹¹ Andersen, J.L., H. Frost og J. Løkkegaard: Prognose for fiskeriets indtjening 2002, FØI Working Paper no. 03/2002.

¹² Bekendtgørelse nr. 181 af 21. marts 2002.

...De indre farvande under et

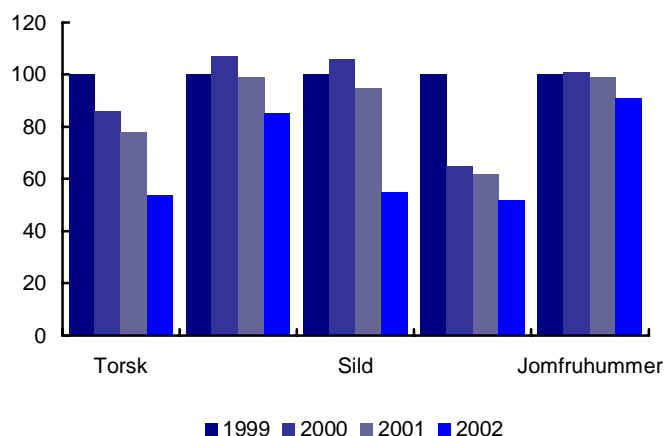
Nærmest halvering af de vigtigste kvoter

5.1.1. Kvoteudvikling 1999-2002 i de indre farvande

De indre danske farvande er i nærværende analyse blevet afgrænset, så de omfatter Kattegat, Sundet, Bælthavet og Østersøen. Disse farvande behandles under ét i analysen ud fra den betragtning, at en stor del af fartøjerne har mulighed for at veksle mellem disse farvandsafsnit.

For konsumfisk er kvoterne blevet reduceret kraftigt over perioden 1999-2002. Da konsum- og industrifisken afregnes til forskellige priser, vises et samlet billede af kvoteudviklingen for de mest betydende arter i indeksform (1999-kvoterne = 100) i figur 5.1 for de sidste 4 år. For Østersøen er torsk, sild og laks de mest betydende arter målt i værdi, mens rødspætte er af mindre betydning. Jo længere man bevæger sig mod nord i Kattegat, jo større betydning har rødspætte og jomfruhummer.

Figur 5.1. Kvoteudvikling fra 1999 til 2002 for udvalgte arter i indre farvande (indeks 1999=100)

Specielt kvoterne på torsk og sild er blevet reduceret mærkbart. I 2002 udgør kvoterne på torsk og sild således henholdsvis 54% og 55% af niveauet i 1999. Også kvoterne på rødspætte og jomfruhummer er faldet. Kvote niveauet for laks (målt i styk) har

været tilnærmelsesvis uændret fra 2000 til 2002, men oplevede en stigning på 10% fra 1999 til 2000, jf. tabel 5.1.

Tabel 5.1. Kvoter på konsumfisk i indre danske farvande (tons)				
	1999	2000	2001	2002
Torsk	42.369	36.330	33.219	22.860
Rødspætte	4.840	5.190	4.790	4.124
Sild	82.987	88.371	78.876	45.716
Jomfruhummer	3.645	3.665	3.621	3.307
Laks – stk.	90.698	99.824	100.232	97.509

Anm.: I kvoterne for 2002 er inkluderet kvotebytter frem til 12. februar 2002.

Brislingekvoten halveret

For industrifisk er kvoterne for brisling reduceret markant over den firårige periode til 52% i 2002 af kvoteniveauet for 1999, jf. tabel 5.2.

Tabel 5.2. Kvoter på industrifisk i indre danske farvande (tons)				
	1999	2000	2001	2002
Brisling	140.423	91.287	86.887	73.604

Anm.: I kvoterne for 2002 er inkluderet kvotebytter frem til 12. februar 2002.

Fartøjer afhængige af indre farvande

5.1.2. Fiskerflåden og beskæftigelse

Da analyserne af fiskeriets økonomi tager udgangspunkt i fartøjsgrupper, er det nødvendigt at identificere det udsnit af flåden, som har størstedelen af sit fiskeri i de indre farvande. Fartøjets afhængighed måles som den andel af dets samlede fangstværdi, som er fisket i indre farvande, og fastlægger således fartøjets tilknytning til disse farvande. Da mange danske fartøjer fra forskellige hjemhørshavne og med forskellig størrelse fisker i kortere eller længere perioder i de indre farvande, er det med andre ord hensigten at identificere det udsnit af flåden, for hvilke de indre farvande udgør en væsentlig del af indtjeningsgrundlaget.

Udvælgelsen af fartøjer i denne analyse er sket på grundlag af en afhængighed defineret ved, at fartøjets fangstværdi fra de in-

Over 80% i fangstværdi i de indre farvande

dre farvande er større eller lig 80% af fartøjets samlede fangstværdi. Disse fartøjer vil blive beskrevet nedenfor og udgør grundlaget for prognosen for fiskeriets økonomi 2002 i de indre farvande, jf. afsnit 5.1.4.

Små fartøjer mest afhængige

I 2001 har 716 kommercielt aktive fartøjer¹³ haft mindst 50% af deres fangstværdi i de indre farvande. Størstedelen af disse, i alt 573 af de kommercielt aktive fartøjer, havde en afhængighed på mindst 80%, jf. tabel 5.3. Det er især små og mindre fartøjer (<15m), der har en meget høj afhængighed af de indre farvande, hvilket passer med, at disse fartøjer ikke eller kun vanskeligt kan fiske langt fra hjemhørshavnen.

Tabel 5.3. Antal kommercielt aktive fartøjer i den danske fiskerflåde fordelt på afhængighedsniveauer (for fartøjer med over 50% afhængighed i 2001)

	----- Afhængighed i intervallet -----					I alt
	50-60%	60-70%	70-80%	80-90%	≥90%	
<12m	9	14	12	9	302	346
≥12m - <15m	9	14	13	15	147	198
≥15m - <18m	11	12	11	14	58	106
≥18m - <24m	17	9	11	4	12	53
≥24m - <40m		1			4	5
Specialfiskerier					8	8
I alt	46	50	47	42	531	716

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Afhængige fartøjers beskæftigelse og fangstværdi

Antallet af kommercielt aktive fartøjer, som i 2001 var mindst 80% afhængige af fiskeriet i de indre farvande fordelt efter fartøjsdistrikter, fremgår af tabel 5.4. Ligeledes fremgår beskæftigelsen og fangstværdien for disse fartøjer. Flest fartøjer kommer fra distrikter i Bornholms, Fyns og Vestsjællands amt, og hovedparten af disse er mindre fartøjer (<12m eller 12-15m). Fangstværdi pr. besætningsmedlem er størst i Frederiksborg (Gilleleje m.fl.) og Ringkøbing amt (Hvide Sande, Torsminde, Thyborøn og Lemvig), hvor en stor del af indtjeningen kommer fra større fartøjer og specialfiskerier.

¹³ Fartøjer med en landingsværdi på mindst 199.906 kr.

Tabel 5.4. Antal kommercielt aktive fartøjer, beskæftigelse og fangstværdi fordelt på amter i 2001¹

Amt	Antal fartøjer	Beskæftigelse (antal personer)	Fangstværdi (1.000 kr.)
Bornholm	115	173	100.292
Frederiksborg	43	85	67.884
Fyn	84	141	65.763
København	46	66	26.130
Nordjylland	53	91	57.131
Ribe	3	6	3.254
Ringkøbing	7	14	20.171
Sønderjylland	31	47	31.717
Storstrøm	46	67	27.447
Vestsjælland	107	166	84.046
Århus	38	63	30.882
I alt	573	919	514.718

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Noter: ¹⁾ For fartøjer med mindst 80% afhængighed.

Beskæftigelses- udviklingen

Beskæftigelsen på disse fartøjer var godt 900 personer i 2001, og samlet set er beskæftigelsen faldet fra 1998-2001. Størst reduktion findes for fiskere med små fartøjer (<12m), jf. tabel 5.5.

Tabel 5.5. Udvikling i antal beskæftigede på kommercielt aktive fartøjer 1998-2001¹

	1998	1999	2000	2001	Beskæftigelse pr. fartøj 2001 ²
<12m	425	439	414	396	1,3
≥12m - <15m	305	284	293	297	1,8
≥15m - <18m	148	158	164	155	2,2
≥18m - <24m	69	76	52	41	2,6
≥24m - <40m	8	20	15	15	3,8
Specialfiskerier	12	12	15	15	1,9
I alt	967	989	953	919	1,6

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Noter: ¹⁾ For kommercielt aktive fartøjer med mindst 80% afhængighed.

²⁾ Gennemsnitlige antal personer beskæftiget pr. FØI-fartøj.

Af ikke kommer- cielt aktive fartø- jer er...

De økonomiske konsekvenser belyses kun for kommercielt aktive fartøjer med fangstværdi over 199.906 kr., men specielt i de indre farvande fisker en større gruppe fartøjer med en omsætning på mindre end denne grænse. I det samlede billede har disse fartøjer selvsagt ikke den store betydning, men rammes alli-

gevel individuelt.

...900 fiskere afhængige af de indre farvande

En oversigt over udsnittet af henholdsvis fartøjer med mindst 80% afhængighed af de indre farvande og samtlige danske fartøjer er vist i tabel 5.6. De kommercielt aktive fartøjer med mindst 80% afhængighed udgjorde 38% af alle kommercielt aktive fartøjer i 2001. Hertil kommer, at af de aktive fartøjer med fangstværdi mindre end 199.906 kr. havde omkring to tredjedele mindst 80% afhængighed af de indre farvande. Konsekvenserne for dette store udsnit af fartøjer under denne grænse (i alt 893 fartøjer) af kvoteændringer kan således ikke identificeres i nærværende analyse.

Tabel 5.6. Kommercielt aktive fartøjer med mindst 80% afhængighed af de indre farvande og samtlige fartøjer i den danske fiskerflåde

	---- ≥80% afhængighed ----			----- Samtlige fartøjer -----		
	≥200.000 kr.	<200.000 kr.	I alt	≥200.000 kr.	<200.000 kr.	I alt
<12m	311	876	1.187	475	1.312	1.787
≥12m - <15m	162	15	177	333	18	351
≥15m - <18m	72	2	74	217	2	219
≥18m - <24m	16		16	201		201
≥24m - <40m	4		4	148		148
>40m			0	43		43
Special fiskerier	8		8	92		92
I alt	573	893	1.466	1.509	1.332	2.841

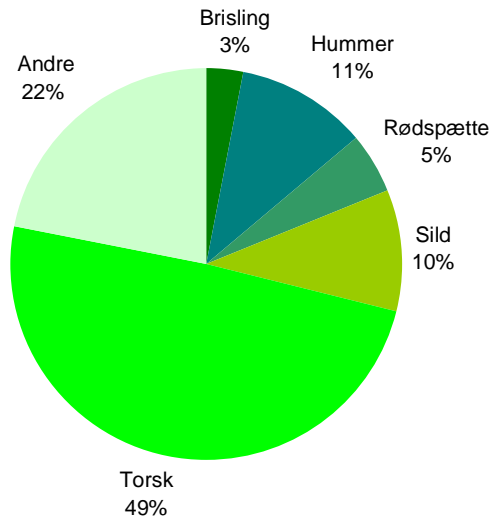
Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Torsk udgør ca. halvdelen af fangstværdien

5.1.3. Fangstsammensætning

Den relative fangstsammensætning på forskellige arter i de indre farvande (målt i fangstværdi 2001) er illustreret i figur 5.2. Hermed tegnes et billede af indtjeningsgrundlaget, hvor torskefiskeriet udgør 49% og kategorien "Andre arter/Ej kvoteret" 22% (hvoraf ikke kvoteret fiskeri udgør hovedparten). Jomfruhummer og sild udgør henholdsvis 11% og 10%.

Figur 5.2. Total fangstværdi i danske indre farvande fordelt på arter i 2001

Fangstsammensætningen varierer for fartøjsgrupperne

Fangstsammensætningen og indtjeningsgrundlaget for de inkluderede 573 fartøjer med mere end 80% afhængighed varierer mellem fartøjsgrupperne. Betragtes fangstsammensætningen opgjort i mængde for 2001 for de forskellige længdegrupper, fremgår det, at fiskeriet i de indre farvande primært blev baseret på torsk, sild og brisling, jf. tabel 5.7. For små og mindre fartøjer (<12 og 12-15m) var størstedelen af fangsten torsk (68% og 40%). Mellemstore fartøjer mellem 15-24m har hovedvægten på sild og brisling, mens ca. 10% af fangsten var torsk. For de store fartøjer (24-40m) udgjorde sild 91% af fiskeriet. Specialfiskeriet var muslingefiskeri.

Tabel 5.7. Fangstsammensætning for kommercielt aktive fartøjer i 2001 på fangstmængde og i % af total

	Bris- ling	Jomfru- hummer	Rød- spætte	Sild	Torsk	Andre arter/ Ej kvo- teret	Total (tons)
<12m	0%	0%	6%	3%	68%	24%	11.685
≥12m - <15m	21%	2%	6%	17%	40%	14%	17.192
≥15m - <18m	31%	1%	1%	50%	11%	6%	33.380
≥18m - <24m	50%	0%	1%	35%	9%	5%	12.901
≥24m - <40m	0%	0%	0%	91%	0%	9%	13.346
Specialfiskerier	0%	0%	0%	0%	0%	100%	35.966

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Torsk vigtigst for de små fartøjer

Hvis fangstsammensætningen vurderes i forhold til fangstværdien, jf. tabel 5.8 får fangsterne af brisling og sild mindre betydning i det samlede fiskeri i de indre farvande, hvorimod jomfruhummer får mærkbart større betydning. For små og mindre fartøjer (<12 og <12-15m) udgjorde fangstværdien for torsk henholdsvis 64% og 57% af deres samlede fangstværdi.

Tabel 5.8. Fangstsammensætning for kommercielt aktive fartøjer i 2001 på fangstværdi og i % af total

	Bris- ling	Jomfru- hummer	Rød- spætte	Sild	Torsk	Andre arter/ Ej kvo- teret	Total (1.000 kr.)
<12m	0%	2%	6%	0%	64%	28%	159.451
≥12m - <15m	2%	18%	8%	2%	57%	13%	152.657
≥15m - <18m	7%	20%	4%	17%	42%	9%	112.256
≥18m - <24m	14%	12%	4%	15%	43%	14%	34.985
≥24m - <40m	0%	0%	0%	95%	1%	4%	24.066
Specialfiskerier	0%	0%	0%	0%	0%	100%	31.302

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

De store fartøjer fisker sild og brisling

Tilsammen udgjorde små og mindre fartøjer 83% af de inkluderede fartøjer (jf. tabel 5.6), så betydningen af torskefiskeriet i de indre farvande fremgår tydeligt. Det fremgår endvidere, at for mellemstore fartøjer (15-24m), udgjorde torskefiskeriet ca. 40% af fangstværdien. De store fartøjer (24-40m), der omfatter fire fartøjer, hentede derimod 95% af deres fangstværdi ved sildefiskeri.

Samme indikatorer som for hele fiskeriet

5.1.4. Økonomiske indikatorer

De økonomiske konsekvenser af kvotereduktionerne for de indre farvande beskrives ved brug af de samme indikatorer som er anvendt i prognosen for det samlede danske fiskeri. Herved muliggøres direkte sammenligninger af de økonomiske konsekvenser for fartøjsgrupper opgjort for alle farvande, og de økonomiske konsekvenser for grupper, hvor fartøjerne er afhængige af fiskeriet i de indre farvande.

Prognosen for indtjeningen i fiskeriet tager udgangspunkt i fangstværdien, og ved fratrækning af forskellige omkostningsposter fremkommer de økonomiske indikatorer. Omkostningerne opdeles i følgende tre grupper:

1. Driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital
2. Aflønning af arbejdskraft
3. Aflønning af kapital herunder afskrivninger

De anvendte økonomiske indikatorer omfatter:

- Indtjeningsevne = fangstværdi – driftsomkostninger
- Bruttooverskud = fangstværdi – driftsomkostninger – aflønning af arbejdskraft
- Rentabilitet = bruttooverskud i forhold til kapitalens størrelse

Prisstigninger kan ikke opveje fald i fangstmængderne

5.1.5. Fangstværdi

Den gennemsnitlige fangstværdi forventes at blive reduceret i 2002 for alle fartøjsgrupper, jf. tabel 5.9. Prisstigninger forventes ikke at kunne kompensere for de mindre fangstmængder. De prisstigninger, som forventes for 2002, er skønnet ud fra ændringer i de samlede tilførsler af de pågældende arter på EU-markedet og således ikke baseret på faldet i tilførslerne fra de indre farvande. Scenario 1 bygger på et prisniveau svarende til 2001, mens scenario 2 bygger på skønnede (højere) priser for 2002. Således er scenario 1 resultaterne dårligere end scenario 2

resultaterne, jf. i øvrigt kapitel 3 og 4.

Tabel 5.9. Gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/ fiskeri	2001	Forventet i 2002		Forventet ændring i.f.t. 2001	
			Scenarion 1	Scenarion 2	Scenarion 1	Scenarion 2
<12m	Garn/krog	511	415	437	-19%	-14%
	Jolle/ruse	529	482	474	-9%	-10%
	Trawl	558	478	505	-14%	-9%
	Alle redskaber	518	434	450	-16%	-13%
≥12m - <15m	Garn/krog	900	764	812	-15%	-10%
	Snurrevod	1.034	856	939	-17%	-9%
	Trawl	987	828	874	-16%	-11%
	Alle redskaber	977	820	869	-16%	-11%
≥15m - <18m	Trawl	1.589	1.209	1.280	-24%	-19%
≥18m - <24m	Trawl	2.278	1.717	1.834	-25%	-19%
≥24m - <40m	Trawl andet	6.017	3.502	3.859	-42%	-36%
Specialfiskerier	Muslingefiskeri	3.913	3.318	3.384	-15%	-14%
I alt		927	744	782	-20%	-16%

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive rusefartøjer, joller, bomtrawlere og fartøjer klassificeret som andet.

Note: Scenarion 1 bygger på prisniveau som i 2001, mens scenarion 2 bygger på skønnede priser for 2002.

Fald på 13% efter prisstigninger for små fartøjer

For små og mindre fartøjer (<12m og 12-15m), forventes en reduktion af den gennemsnitlige fangstværdi med henholdsvis 13% og 11% (prisændring medregnet) i forhold til 2001.

For mellemlgruppen, dvs. fartøjerne i grupperne med en længde på 15-18m og 18-24m viser beregningerne, at fangstværdien i 2002 reduceres med ca. 25% i forhold til 2001 med et prisniveau svarende til 2001. Med de forventede priser for 2002 er reduktionen beregnet til ca. 19%. Fangstgrundlaget for fartøjerne mellem 15 og 24 meter er varieret og omfatter i forhold til fangstværdien torsk (42-43%), jomfruhummer (12-20%), sild (15-17%), brisling (7-14%) og rødspætter (4%). Andre arter herunder ukvoterede arter dækker mellem 9 og 14% af fangstværdien, jf. tabel 5.8

Prognose for store fartøjer usikker

Store fartøjer (24-40m) forventes at få en nedgang i den gennemsnitlige fangstværdi på 36% (prisændring medregnet). Prognosen for de store fartøjer er mere usikker end for de små, da den er baseret på i alt 4 fartøjer, jf. tabel 5.6, hvis fangst i 2001 næsten udelukkende bestod af sild (tabel 5.7). Hertil kommer, at de store fartøjer har bedre muligheder for at skifte fiskeri, hvilket imidlertid kan føre til endnu dårligere resultater for de små fartøjer.

Generelt var den gennemsnitlige fangstværdi høj for små og mindre fartøjer (<12 og 12-15m) i årene 1999-2001. Prognosen for 2002 svarer til niveauet i 1998¹⁴. De større fartøjer har i højere grad oplevet udsving i gennemsnitlig fangstværdi fra 1995-2001, hvilket kan skyldes, at prognosen for de større fartøjer som nævnt er baseret på relativt få fartøjer.

Omkostningerne forventes at falde med 7%

5.1.6. Driftsomkostninger

De gennemsnitlige driftsomkostninger før afskrivninger og aflønning af kapital og arbejdskraft forventes at falde med mellem 5 og 7% i forhold til det beregnede niveau for 2001, jf. tabel 5.10. Omkostningsfaldet skyldes dels lavere fangster, og dels at brændstofpriserne ikke forventes at stige. Omkostninger forventes at falde relativt mindre end fangstværdien.

¹⁴ Hvilket imidlertid svarer til en realnedgang, hvis der tages hensyn til inflation. Her, og i resten af prognosen, foretages vurderinger i nominelle termer.

Tabel 5.10. Gennemsnitlige driftsomkostninger før afskrivninger og aflønning af kapital og arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/ fiskeri	Forventet i 2001	Forventet i 2002		Forventet ændring i.f.t. 2001	
			Scenar- rio 1	Sce- nario 2	Sce- nario 1	Sce- nario 2
<12m	Garn/krog	187	178	180	-5%	-4%
	Jolle/ruse	172	164	163	-5%	-5%
	Trawl	268	265	268	-1%	0%
≥12m - <15m	Alle redskaber	189	180	182	-5%	-4%
	Garn/krog	262	246	252	-6%	-4%
	Snurrevod	352	324	334	-8%	-5%
≥15m - <18m	Trawl	430	405	409	-6%	-5%
	Alle redskaber	402	378	383	-6%	-5%
	Trawl	654	599	606	-8%	-7%
≥18m - <24m	Trawl	1.066	969	980	-9%	-8%
≥24m - <40m	Trawl andet	2.062	1.794	1.828	-13%	-11%
Special fiskerier	Muslingefiskeri	743	724	726	-3%	-2%
I alt		351	328	332	-7%	-5%

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database..

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive rusefartøjer, joller, bomtrawlere og fartøjer klassificeret som andet.

5.1.7. Indtjening

Indtjeningen er en central indikator for de små fartøjer

Den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. fartøj er en central økonomisk indikator. Det skyldes for det første, at denne indikator fortæller, hvad der er til rest til aflønning af arbejdskraft og kapital, hvilket især har betydning for de små fartøjer, hvor det kan være svært at adskille aflønningen af disse to typer af produktionsfaktorer. For det andet er det en kortsigtsindikator, der, så længe den er positiv og ligger over, hvad der forlanges som absolut mindste aflønning af arbejdskraften, fortæller, at fiskeriet kan fortsætte på kort sigt afhængig af omkostningerne til fremmedkapital. Hvis den investere kapital ikke aflønnes, kan det accepteres på kort sigt, men ikke i det lange løb.

Indtjeningen forventes at falde med omkring 20%

Den gennemsnitlige indtjening pr. fartøj i prognosen forventes at være på 448 tusinde kr. (prisændring medregnet) i 2002 i forhold til 573 tusinde kr. i 2001, jf. tabel 5.11. Dette svarer til en nedgang på ca. 22%. Specielt forventes en nedgang for gruppen af små og mindre fartøjer (<12m og 12-15m) på henholdsvis

19% og 16% i forhold til 2001. Indtjeningsevnen var dog ligesom fangstværdien generelt højere i årene 1999-2001 i forhold til tidligere, regnet i årets priser.

Større fald for store fartøjer men mulighed for omstilling

For fartøjerne mellem 15 og 24 meter reduceres indtjeningsevnen med 35-38% beregnet i 2001-prisniveau og med 28-29% beregnet med forventede prisstigninger for 2002.

De store fartøjer har en beregnet reduktion på ca. 50% i forhold til 2001, men disse fartøjer har som nævnt lettere ved at finde andre arter og farvande end de små og kan måske kompensere på denne vis. I det omfang kompensationen finder sted i de indre farvande, forringes indtjeningsevnen yderligere for de øvrige.

Tabel 5.11. Gennemsnitlig indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/ fiskeri	Forventet i 2001	Forventet i 2002		Forventet ændring i.f.t. 2001	
			Scenar- io 1	Sce- nario 2	Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	324	237	257	-27%	-21%
	Jolle/ruse	357	318	310	-11%	-13%
	Trawl	290	213	237	-27%	-18%
	Alle redskaber	329	254	268	-23%	-19%
≥12m - <15m	Garn/krog	639	518	560	-19%	-12%
	Snurrevod	683	531	605	-22%	-11%
	Trawl	558	423	465	-24%	-17%
	Alle redskaber	576	442	486	-23%	-16%
≥15m - <18m	Trawl	936	610	674	-35%	-28%
≥18m - <24m	Trawl	1.212	748	855	-38%	-29%
≥24m - <40m	Trawl andet	3.955	1.708	2.031	-57%	-49%
Special- fiskerier	Muslingefiskeri	3.170	2.593	2.658	-18%	-16%
I alt		573	414	448	-28%	-22%

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive rusefartøjer, joller, bomtrawlere og fartøjer klassificeret som andet.

5.1.8. Bruttooverskud

Laveste bruttooverskud i 7 år...

Niveauet for det gennemsnitlige bruttooverskud forventes i 2002 at falde til et negativt beløb på mellem 4 og 18 tusinde kr.

per fartøj i forhold til et positivt beløb på 48 tusinde i 2001. Dette indikerer igen, at det er mindre fartøjer, som indgår med størst antal i prognosen, således at bruttooverskuddet skal ses i sammenhæng med indtjeningsevnen og aflønningen til arbejdskraften, jf. nedenfor.. Med undtagelse af år 2000 har de inkluderede fartøjer ikke oplevet et lavere gennemsnitligt bruttooverskud målt i årets priser i hele perioden fra 1995 og frem til nu.

...For de små fartøjer er det negativt

Bruttooverskuddet viser, hvad der er til rest til forrentning og afskrivning af den investerede kapital. For alle fartøjer under 24 m. er bruttooverskuddet negativ eller meget lille, jf. tabel 5.12. Det skal bemærkes, at den fratrukket aflønning til arbejdskraft er beregnet med udgangspunkt i, hvad en fisker kunne tjene ved anden lønnet beskæftigelse og afspejler dermed ikke nødvendigvis, hvad fiskeren forventer i udkomme fra fiskeri.

Tabel 5.12. Gennemsnitligt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/ fiskeri	Forventet i 2001	Forventet i 2002		Forventet ændring i.f.t. 2001	
			Sce- nario 1	Sce- nario 2	Sce- nario 1	Scena- rio 2
<12m	Garn/krog	-50	-69	-66	-38%	-32%
	Jolle/ruse	-127	-132	-132	-4%	-4%
	Trawl	-96	-145	-141	-51%	-47%
≥12m - <15m	Alle redskaber	-71	-89	-86	-25%	-21%
	Garn/krog	99	61	75	-38%	-24%
	Snurrevod	139	72	101	-48%	-27%
≥15m - <18m	Trawl	31	-19	-2	-161%	-106%
	Alle redskaber	46	-3	14	-107%	-70%
	Trawl	199	46	76	-77%	-62%
≥18m - <24m	Trawl	222	-10	44	-105%	-80%
≥24m - <40m	Trawl andet	1.745	406	596	-77%	-66%
Specialfiskerier	Muslingefiskeri	1.741	1.411	1.452	-19%	-17%
I alt		48	-18	-4	-138%	-108%

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive rusefartøjer, joller, bomtrawlere og fartøjer klassificeret som andet.

5.1.9. Rentabilitet

Negativ forrentning

Det forventes, at den gennemsnitlige rentabilitet falder til en negativ rentabilitet på mellem 10% og 11% i 2002 sammenlignet

med en negativ rentabilitet på 6% i 2001, jf. tabel 5.13 Dette svarer til niveauet i 2000, hvilket var den laveste i hele perioden 1995-2001. Året 2000 var præget af de meget høje brændstofpriser.

Stor spredning i rentabiliteten

Der er stor spredning i rentabiliteten, og den negative rentabilitet for de små og mellemstore fartøjsgrupper afspejler at den økonomiske udvikling i højere grad skal vurderes på grundlag af udviklingen i indtjeningsniveauet.

Vurderingen af indikatoren for rentabilitet skal baseres på at både forrentning og afskrivning af kapitalen skal dækkes, hvorfor det er rimeligt, at kræve en rentabilitet på mindst 12% ikke mindst for de store fartøjer. Dette krav kan ikke opfyldes for nogen af fartøjsgrupperne bortset fra muslingefiskeriet, som reguleres ved adgangs begrænsning. Da kvoterne i alle fiskerier stort set bliver fuldt udnyttede, vil en forbedring i en fartøjsgruppe kun kunne ske på bekostning af andre fartøjer.

Tabel 5.13. Gennemsnitlig rentabilitet for kommercielt aktive fartøjer (% af forsikringsværdi)

Længde	Redskabstype/fiskeri	Forventet	----- Forventet 2002 -----	
		i 2001	Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	-10	-13	-13
	Jolle/ruse	-50	-52	-52
	Trawl	-14	-21	-21
	Alle redskaber	-19	-23	-22
≥12m - <15m	Garn/krog	11	7	9
	Snurrevod	14	7	10
	Trawl	3	-2	0
	Alle redskaber	4	0	2
≥15m - <18m	Trawl	11	2	4
≥18m - <24m	Trawl	9	0	2
≥24m - <40m	Trawl andet	28	7	10
Specialfiskerier	Muslingefiskeri	85	69	71
I alt		-6	-11	-10

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive rusefartøjer, joller, bomtrawlere og fartøjer klassificeret som andet.

5.1.10. Sammenfatning

Torsk, sild og brisling reduceres	For de indre farvande omfattende Kattegat, Sundet, Bælthavet og Østersøen er kvoterne på torsk, sild og brisling blevet reduceret mærkbart i 2002, så de udgør henholdsvis 54%, 55% og 52% af niveauet i 1999.
716 fartøjer med over 200.000 kr. i omsætning berøres	I 2001 har 716 Kommercielt aktive fartøjer (over ca. 200.000 kr. i fangstværdi) haft mindst 50% af deres fangstværdi i de indre farvande. Størstedelen af disse, i alt 573 af de kommercielt aktive fartøjer, havde en afhængighed på mindst 80% af de indre farvande. Disse fartøjer havde en beskæftigelse på godt 900 personer i 2001 og en samlet landingsværdi på godt 500 mio. kr. med Bornholms, Vestsjællands, Frederiksborg og Fyns amter som de vigtigste. Samtidig var der 893 fartøjer med en omsætning på mindre end 200.000 kr., hvor afhængigheden af de indre farvande ligeledes var over 80% målt i forhold til deres fangstværdi.
Kritisk lav aflønning af arbejdskraft	På kort sigt er indtjeningsevnen vigtig som indikator for vurderingen af udviklingen i fiskeriet. Indtjeningsevnen viser, hvad der er til rest til aflønning af arbejdskraft og kapital. På langt sigt er indikatoren for rentabilitet vigtig, da den er udtryk for forrentnings- og afskrivningsmulighederne af den investerede kapital.
Negativ aflønning af kapital	For fiskeriet i de indre farvande er der tale om en markant forværring af økonomien både på kort sigt og langt sigt, hvis det nuværende kvoteniveau fastholdes nogle år fremover. Udviklingen i indtjeningsevnen og rentabiliteten opdelt på fartøjsgrupper er vist i tabel 5.14 som indikatorer for den økonomiske udvikling på kort og langt sigt. På kort sigt dvs. fra 2001 til 2002 forringes indtjeningsevnen med mellem 16% og 49% stigende med fartøjsstørrelse. På langt sigt viser niveauet for rentabiliteten for de små fartøjer en negativ rentabilitet på over 20%. Fartøjerne med en længde på mellem 12 og 24 meter forventes at få en kraftig reduktion i rentabiliteten til et niveau på 2% til 4%. De store fartøjer får reduceret rentabiliteten men har fortsat et niveau på ca. 10%, der muliggør en tilpasning af fiskeriet.

Tabel 5.14. Kort- og langsigtindikatorer

Længde	Kort sigts indtjeningsevne		Langt sigts rentabilitet	
	Forventet i 2002 (1.000 kr.)	Forventet ændring i 2002 i.f.t. 2001	Forventet i 2001	Forventet i 2002
<12m	268	-19%	-19%	-22%
≥12m - <15m	486	-16%	4%	2%
≥15m - <18m	674	-28%	11%	4%
≥18m - <24m	855	-29%	9%	2%
≥24m - <40m	2.031	-49%	28%	10%

Anm.: Tabellens resultater for 2001 er baseret på de kendte priser, men på beregnede omkostninger. For 2002 er der anvendt både forventede priser og beregnede omkostninger.

Den negative udvikling i økonomien for fiskeriet i de indre farvande kan yderligere vurderes ud fra udviklingen i den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. beskæftiget fisker, jf. tabel 5.15. Totalt set reduceres indtjeningsevnen pr. beskæftiget med ca. 25% fra 2001 til 2002.

Tabel 5.15. Udvikling i den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. beskæftiget for perioden 1998-2001 (1.000 kr.)¹

	1998	1999	2000	2001	----- 2002 -----	
					Scenario 1	Scenario 2
<12m	207	234	219	227	175	185
≥12m - <15m	241	278	239	260	199	219
≥15m - <18m	449	491	366	404	264	291
≥18m - <24m	543	582	418	355	219	250
≥24m - <40m	563	532	508	1.055	456	542
Specialfiskerier	1.080	1.148	801	1.691	1.383	1.418
I alt	292	332	275	311	224	243

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 11. februar 2002.

Noter:¹⁾ For registrerede FØI-fartøjer med mindst 80% afhængighed. Beregningerne for 2001 og 2002 er baseret på forventet indtjening, samt en antagelse om, at antallet af beskæftigede i 2002 er lig antallet i 2001.

For fartøjer op til en længde på 24 meter varierer reduktionen i indtjeningsevne pr. beskæftiget mellem 16% og 42%. De store fartøjer har en kraftig nedgang fra 2001 til 2002 (ca. 50%), mens reduktionen i forhold til perioden 1998 til 2000 er mere begrænset. Denne forskel kan forklares ved den kraftige stig-

ning i sildepriserne i 2001, der påvirker indtjeningsvnen i opadgående retning

BACOMA-vinduet forværrer krisen

De fartøjer, der er særligt afhængige af torskefiskeri dvs. fartøjer under 24 meter, har generelt en lav indtjeningssevne pr. beskæftiget. Samtidig må det forventes, at de beregnede konsekvenser undervurderer nedgangen for disse fartøjsgrupper. Det skyldes primært tre forhold. For det første er disse fartøjer meget afhængige af torsk især i Østersøen, og mulighederne for at skifte til andre arter og farvande er begrænsede. For det andet er disse grupper meget sårbare overfor mulige skift af fartøjer fra andre mere fleksible grupper, som kan have interesse i at øge indsatsen på f.eks. torsk. Og endelig for det tredje er der i 2002 indført ny redskabsbestemmelser i Østersøen, Sunde og Bælthavet for torskefiskeriet (BACOMA-vinduet). Disse bestemmelser rammer især de mindre fartøjer med lille motorkraft, og effekten er todelt. Dels er bestemmelserne udgiftskrævende for fiskerne, og dels falder fangsterne.

Begge dele fører til forringet indtjeningssevne og rentabilitet, og det må forventes, at indførelsen af nye, restriktive redskabsbestemmelser i 2002, hvor kvoterne i forvejen reduceres drastisk, lægger et stærkt, negativt pres på disse fartøjers økonomiske muligheder.

Bilagstabel 1.1. Danske kvoter fra 1999 til 2002 (tons)

	Fangstområde	1999	2000	2001	2002
Blåhvilling	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	3.100	3.370	4.459	2.218
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	11.000	11.000	13.300	11.000
	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	3.000	3.000	1.500	1.500
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	48.550	48.550	50.865	26.846
Brisling	Den Engelske Kanal	3.900	3.900	3.900	3.900
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	181.146	205.400	202.680	200.202
	Skagerrak og Kattegat	33.500	33.500	34.000	33.500
	Øresund, Bælt-havet og Østersøen ¹⁾	106.923	57.787	52.887	40.104
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	24.110	20.440	23.254	12.975
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	31.560	20.630	29.036	33.630
Lodde ²⁾	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	48.945	28.550	25.000	25.000
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	179.840	179.840	189.820	172.840
Sperling/blåhvilling	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	85.500	66.500	66.500	47.500
Tobis	Nordsøen (norsk)	104.500	123.500	123.500	142.500
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	890.000	915.000	902.600	814.067
Industrifisk i alt		1.755.574	1.720.967	1.723.301	1.567.782
Dybavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	2.024	2.024	2.024	2.024
	Nordsøen (norsk)	1.080	825	900	900
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	4.698	4.698	4.288	3.626
	Skagerrak og Kattegat	4.570	2.935	3.520	3.523
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	30	20	21	7
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	10	10	10	10
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.730	1.390	1.110	828
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	3.770	380	385	3.726
	Skagerrak og Kattegat	2.525	1.175	1.230	868
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	2.580	2.880	2.645	2.772
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.010	1.045	1.028	870
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælt-havet og Østersøen (EU)	3.645	3.665	3.621	3.307
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	4.088	2.190	2.439	5.618
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælt-havet og Østersøen	3.115	2.314	1.580	3.960
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.110	813	446	547
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælt-havet og Østersøen (EU)	1.510	1.100	670	749

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	1999	2000	2001	2002
Laks ³⁾	Øresund, Bælthavet og Østersøen ¹⁾	453	499	501	488
Makrel ⁴⁾	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	3.890	4.331	4.469	4.566
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	12.020	13.460	13.800	14.100
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	12.485	13.021	13.413	14.462
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	4.510	3.480	3.494	5.598
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	863	863	863	691
Pighvarre og slet-hvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.410	1.410	930	1.058
Rødspætte	Kattegat	2.440	2.490	2.090	1.424
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	17.290	15.860	13.679	14.492
	Skagerrak	10.420	10.420	9.028	5.021
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	2.400	2.700	2.700	2.700
Rødtunge og skærsising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.790	1.790	1.485	1.450
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørnøen, Barents- og Norskehavet	39.400	38.580	25.750	25.750
	Nordlig og central Nordsø	38.118	37.505	38.118	37.712
	Skagerrak og Kattegat	33.380	32.180	32.980	33.379
	Sydlige Nordsø og den Engelske Kanal	339	16	339	745
	Øresund, Bælthavet og Østersøen ¹⁾	49.607	56.191	45.896	12.337
Skader og rokker	Nordsøen og Norskehavet (EU)	40	40	30	32
Torsk	Kattegat	4.290	4.320	3.820	1.728
	Nordsøen og Norskehavet	24.120	14.983	8.460	8.473
	Skagerrak	15.340	9.370	5.680	5.700
	Øresund, Bælthavet og Østersøen ¹⁾	38.079	32.010	29.399	21.132
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	828	1.152	827	610
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	1.230	865	710	420
Andre arter	Nordsøen (norsk)	5.400	5.350	5.420	5.440
Konsumfisk i alt		357.637	330.350	289.798	252.843
I alt		2.113.211	2.051.317	2.013.099	1.820.625

Anm.: I kvoterne for 2002 er inkluderet kvotebytter frem til 12. februar 2002. Desuden er der inkluderet et forventet privat kvotebytte på 1.024 tons hel fisk for dybvandsrejer i farvandene ved Østgrønland (grønlandsk zone) og Færøerne.

Noter: ¹⁾ I disse kvoter er inkluderet kvoterne i de estiske, lettiske og litauiske zoner.

²⁾ Lødekvoten er ufordelt til rådighed for EU-medlemslandene.

³⁾ Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 5 kg.

⁴⁾ En del af makrelkvoten i Nordsøen, Norskehavet (EU zone), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen må fiskes i den norske zone af Nordsøen og Norskehavet.

Bilagstabel 1.2. Kvoteudnyttelse fra 1999 til 2001 og skønnet udnyttelse i 2002 (%)

		1999	2000	2001	2002
Blåhvilling	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England		94	100	100
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	27	88	98	100
	Farvandene ved Østgrønland (Grønlandsk zone) og Færøerne	23	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	10	11	16	30
Brisling	Den Engelske Kanal	79	0	0	26
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	85	97	84	83
	Skagerrak og Kattegat	82	65	99	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	91	96	101	100
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	100	81	91	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	25	41	8	24
Lodde	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	8	73	64	64
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	20	78	26	28
Sperling/ blåhvilling	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	79	70	72	100
Tobis	Nordsøen (norsk)	15	52	14	12
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	56	53	70	75
Industrifisk i alt		55	63	62	65
Dybhavstrejer	Farvandene ved Østgrønland (Grønlandsk zone) og Færøerne	89	92	104	100
	Nordsøen (norsk)	68	73	96	96
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	20	29	27	32
	Skagerrak og Kattegat	31	65	34	34
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	52	84	90	100
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	7	4	0	4
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	15	16	22	30
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	2	27	27	3
	Skagerrak og Kattegat	1	5	5	7
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	46	29	33	29
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	94	80	85	100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	96	91	79	86
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	51	76	99	43
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	33	45	101	39
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	51	49	98	80
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	10	23	54	48
Laks	Øresund, Bælthavet og Østersøen	82	83	88	89

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

		1999	2000	2001	2002
Makrel	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	101	86	11	10
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	0	0	2	100
	Nordsøen, Norskehavet, Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bæltthavet og Østersøen	207	214	228	100
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet, Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bæltthavet og Østersøen	100	102	103	100
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	5	6	7	8
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	34	38	59	51
Rødspætte	Kattegat	62	66	100	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	78	85	101	94
	Skagerrak	62	64	100	100
	Øresund, Bæltthavet og Østersøen	70	80	72	66
Rødtunge og skærrising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	45	41	49	49
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørnøen, Barents- og Norskehavet	91	92	93	93
	Nordlig og central Nordsø	88	98	100	100
	Skagerrak og Kattegat	85	98	98	97
	Sydlig Nordsø og den Engelske Kanal	168	0	0	0
	Øresund, Bæltthavet og Østersøen	77	88	101	100
Skader og rokker	Nordsøen og Norskehavet (EU)	8	8	12	11
Torsk	Kattegat	93	76	72	100
	Nordsøen og Norskehavet	82	93	99	100
	Skagerrak	57	82	104	100
	Øresund, Bæltthavet og Østersøen	100	100	99	100
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	100	93	93	100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bæltthavet og Østersøen	49	85	78	100
Andre arter	Nordsøen (norsk)	81	88	98	97
Konsumfisk i alt		80	89	94	89
Samlet kvoteudnyttelse		59	67	66	68

Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over FØI's minimumsværdier. Minimumsværdien var i 2001 på 199.906 kr.

Noter: Se bilagstabel 1.

Bilagstabel 2.1. Anvendte fartøjsgrupper i Fiskeriets økonomi 2002

Længde	Redskabstype/fiskeri
<12m	Garn/krog
	Jolle/ruse
	Snur/garn/trawl
	Trawl
	Alle redskaber
≥12m - <15m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥15m - <18m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥18m - <24m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥24m - <40m	Bomtrawl
	Snur/garn/trawl
	Trawl industri
	Trawl andet
	Alle redskaber
≥40m	Not
	Trawl industri
	Trawl andet
	Alle redskaber
	Specialfiskerier
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri
	Muslingefiskeri
	Rejetrawlere
	Andet
	Alle specialfiskerier
I alt	

Bilagstabel 2.2. Antal fartøjer og fordeling på økonomiske størrelsesklasser ultimo 2001

Længde	Redskabstype/fiskeri	Regi- strerede fisker- fartøjer	Inaktive registre- rede fiskerfart øjer	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.			I alt
				≥FØI's minimums grænse	<FØI's minimum sgrænse ≥20.000	<20.000	
<12m	Garn/krog	990	156	315	344	175	834
	Jolle/ruse	1.830	1.032	79	329	390	798
	Snur/garn/trawl	124	13	51	41	19	111
	Trawl	46	2	30	11	3	44
	Alle redskaber	2.990	1.203	475	725	587	1.787
≥12m - <15m	Garn/krog	103	3	93	5	2	100
	Snur/garn/trawl	45	2	40	2	1	43
	Snurrevod	22	0	21	1	0	22
	Trawl	188	2	179	5	2	186
	Alle redskaber	358	7	333	13	5	351
≥15m - <18m	Garn/krog	53	2	51	0	0	51
	Snur/garn/trawl	9	0	9	0	0	9
	Snurrevod	27	0	26	0	1	27
	Trawl	132	0	131	1	0	132
	Alle redskaber	221	2	217	1	1	219
≥18m - <24m	Garn/krog	34	1	33	0	0	33
	Snur/garn/trawl	9	0	9	0	0	9
	Snurrevod	50	1	49	0	0	49
	Trawl	111	1	110	0	0	110
	Alle redskaber	204	3	201	0	0	201
≥24m - <40m	Bomtrawl	9	0	9	0	0	9
	Snur/garn/trawl	5	0	5	0	0	5
	Trawl industri	47	0	47	0	0	47
	Trawl andet	87	0	87	0	0	87
	Alle redskaber	148	0	148	0	0	148
≥40m	Not	11	0	11	0	0	11
	Trawl industri	13	0	13	0	0	13
	Trawl andet	19	0	19	0	0	19
	Alle redskaber	43	0	43	0	0	43
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	26	0	26	0	0	26
	Muslingefiskeri	67	2	65	0	0	65
	Rejetrawlere	1	0	1	0	0	1
	Andet	1	1	0	0	0	0
	Alle specialfiskerier	95	3	92	0	0	92
I alt		4.059	1.218	1.509	739	593	2.841

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

Bilagstabel 3.1. Totale fangstmængder for kommercielt aktive fartøjer (tons)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1999-2001	2001	Forventet i 2002
<12m	Garn/krog	11.645	10.951	8.738
	Jolle/ruse	3.394	2.745	2.702
	Snur/garn/trawl	1.548	1.797	1.188
	Trawl	3.065	1.258	2.584
	Alle redskaber	19.652	16.752	15.212
≥12m - <15m	Garn/krog	6.396	5.841	5.012
	Snur/garn/trawl	3.342	2.912	2.496
	Snurrevod	2.059	1.939	1.652
	Trawl	27.974	31.343	23.356
	Alle redskaber	39.771	42.035	32.517
≥15m - <18m	Garn/krog	6.845	7.263	5.335
	Snur/garn/trawl	2.590	1.865	1.583
	Snurrevod	3.578	3.424	3.063
	Trawl	54.292	63.930	40.936
	Alle redskaber	67.306	76.482	50.917
≥18m - <24m	Garn/krog	4.470	3.798	3.425
	Snur/garn/trawl	2.864	3.588	2.059
	Snurrevod	8.319	7.866	7.112
	Trawl	79.743	97.282	74.126
	Alle redskaber	95.397	112.534	86.722
≥24m - <40m	Bomtrawl	5.797	6.150	5.037
	Snur/garn/trawl	1.818	2.194	1.658
	Trawl industri	450.398	404.237	448.964
	Trawl andet	212.221	239.728	199.454
	Alle redskaber	670.234	652.309	655.112
≥40m	Not	95.769	84.943	94.044
	Trawl industri	200.426	190.537	196.047
	Trawl andet	162.118	172.715	161.380
	Alle redskaber	458.314	448.196	451.472
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	2.593	2.206	2.559
	Muslingefiskeri	116.397	137.219	116.107
	Rejetrawlere	1.922	2.097	2.024
	Alle specialfiskerier	120.912	141.522	120.690
I alt		1.471.586	1.489.829	1.412.643

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

Bilagstabel 3.2. Priser på arter i 2001 og forventede priser i 2002 (kr. pr. kg.)

	--- Forventet i 2002 ---			--- Forventet i 2002 ---			
	2001	Scenario 1	Scenario 2	2001	Scenario 1	Scenario 2	
Andre arter	32,87	32,81	34,45	Håising	0,57	1,46	4,55
Blåhvilling	0,68	0,65	0,75	Hundestejle	0,00	0,00	0,00
Brisling	0,79	0,79	0,91	Ising	8,06	7,98	8,78
Jomfruhummer	69,22	69,26	69,26	Krebs	9,17	9,00	33,40
Dybhavstrejer	15,02	15,06	12,80	Kammusling	5,85	5,92	8,93
Glashvarre	13,19	13,25	14,58	Knurhane	4,57	7,61	8,76
Grønlandsrejer	29,09	29,09	24,72	Konksnegl	0,00	1,80	1,80
Havtaske	38,40	38,11	40,01	Rød knurhane	7,50	8,45	9,38
Hestemakrel	0,84	0,82	0,95	Krabbe	21,07	21,18	17,37
Hvilling	5,17	5,04	5,29	Krill	0,61	0,61	0,20
Ising og skrubbe	8,38	8,08	8,89	Karpe	0,00	13,20	13,20
Kulmule	22,11	22,16	23,27	Karusse	0,00	10,00	10,00
Kuller	10,04	9,99	10,49	Kulso	22,48	22,54	19,38
Laks	111,68	112,14	117,75	Kutling	0,00	21,00	21,00
Lodde	0,71	0,68	0,78	Kvabbe	29,67	29,31	28,13
Makrel	6,31	6,54	6,54	Lange	11,62	11,68	12,26
Mørksej	6,10	6,08	6,39	Lyssej	17,79	17,79	18,68
Pighvarre og slethvarre	61,90	61,87	80,43	Laksesild	0,00	0,00	0,00
Pighaj	9,47	9,64	9,83	Multe	35,05	31,61	27,82
Rødspætte	12,74	12,75	14,02	Mulle	26,39	24,28	24,28
Rødtunge og skærising	28,29	28,46	31,31	Nøgen tobis	0,00	0,00	0,00
Sild	2,32	2,57	2,83	Østers	27,60	28,63	38,07
Skader og rokker	7,11	7,72	9,88	Ørred	16,47	17,06	16,55
Sperling	0,75	0,75	0,87	Pighvarre	49,05	48,21	62,68
Sperling/blåhvilling	0,67	0,66	0,76	Sardin	1,01	0,98	1,13
Tobis	0,66	0,66	0,76	Panserulke	0,00	0,00	0,00
Tunge	72,44	72,08	93,71	Regnbueørred	6,00	5,00	10,75
Torsk	15,52	15,59	16,37	Stor rødfisk	15,50	14,03	12,20
Aborre	22,10	20,38	17,93	Lille rødfisk	16,16	15,67	13,95
Almindelig hummer	112,14	116,10	116,10	Rødhaj	0,00	7,00	7,00
Ansjos	0,00	0,00	0,00	Rokke	16,57	16,15	15,50
Strømsild	2,00	4,00	5,00	Rødtunge	32,49	32,56	35,81
Almindelig reje	21,82	21,77	18,51	Sandart	24,12	25,28	35,14
Bars	85,82	87,55	79,67	Sildehaj	25,11	25,09	22,83
Blåhaj	11,30	10,54	10,75	Skade	9,70	9,54	8,87
Blanke ål	51,90	51,88	49,81	Skærising	19,83	19,98	21,98
Blåmusling	1,09	1,09	1,11	Skalle	3,43	5,15	3,30
Brasen	3,83	4,13	6,81	Skolæst	0,62	0,62	0,59
Brømsme	8,96	8,98	10,32	Skrubbe	3,98	4,05	4,46
Brugde haj	0,00	0,00	0,00	Skægtorsk	3,30	3,51	3,69
Blæksprutte	18,70	17,54	18,42	Langebarn	0,00	0,00	0,00
Byrkelange	8,48	8,48	8,91	Slethvarre	43,61	43,03	55,94
Firtrådet havkvabbe	0,00	0,00	0,00	Slimål	0,00	0,00	0,00
Fjæsing	7,88	8,54	9,65	Smelt	19,33	19,33	15,08
Gedde	15,65	14,66	13,19	Snæbel	1,52	1,53	2,83
Gråhaj	17,71	18,01	15,31	Snegl	4,24	5,15	4,22
Gule ål	47,09	46,64	44,31	Sorthaj	0,00	0,00	0,00
Glyse	0,00	10,50	11,00	Søpindsvin	4,28	3,95	2,60
Guldlaks	3,25	3,25	3,74	Strandsnegl	0,00	0,00	0,00

Bilagstabel 3.2. (fortsat)

	--- Forventet i 2002 ---			--- Forventet i 2002 ---			
	2001	Scenario 1	Scenario 2	2001	Scenario 1	Scenario 2	
Havkat	27,13	27,20	28,56	Stenbider	3,45	3,53	2,90
Havmus	2,90	2,48	3,32	Søstjerne	2,00	2,00	2,00
Havbrasen	83,30	83,30	27,49	Stør	0,00	0,00	0,00
Hellefisk	43,34	43,12	56,07	Suder	5,00	5,01	3,20
Helleflynder	59,39	58,51	76,06	Taskekrabbe	19,99	20,40	17,34
Helt	24,57	24,51	22,06	Troidkrabbe	3,24	3,13	2,91
Hjertemusling	2,32	2,32	1,81	Trugmusling	1,97	1,97	1,08
Hornfisk	4,44	4,38	4,03	Tunfisk	0,00	0,00	0,00
Hork	0,00	0,00	0,00	Tungehvarre	0,00	0,00	0,00
Hestereje	29,27	29,27	24,30	Ulk	0,00	30,24	30,24

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

Bilagstabel 3.3. Totale fangstværdier for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1999-2001	2001	---- Forventet i 2002 ----	
				Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	171.701	169.607	139.031	149.973
	Jolle/ruse	45.876	43.837	41.679	42.127
	Snur/garn/trawl	20.119	24.956	16.342	17.725
	Trawl	19.846	16.145	16.800	17.994
	Alle redskaber	257.542	254.546	213.852	227.818
≥12m - <15m	Garn/krog	115.731	114.746	98.270	107.732
	Snur/garn/trawl	38.165	38.311	31.347	33.457
	Snurrevod	25.176	24.600	21.146	22.995
	Trawl	209.565	205.105	184.539	195.107
	Alle redskaber	388.637	382.762	335.302	359.291
≥15m - <18m	Garn/krog	121.640	115.862	100.014	111.606
	Snur/garn/trawl	15.650	16.208	13.218	14.192
	Snurrevod	46.282	45.675	41.422	44.974
	Trawl	249.326	239.995	216.208	228.518
	Alle redskaber	432.898	417.739	370.862	399.290
≥18m - <24m	Garn/krog	91.113	83.248	75.203	83.121
	Snur/garn/trawl	26.612	30.319	24.053	25.557
	Snurrevod	120.204	115.969	105.769	113.889
	Trawl	325.650	340.323	300.286	319.741
	Alle redskaber	563.579	569.860	505.311	542.307
≥24m - <40m	Bomtrawl	95.606	95.902	81.850	91.328
	Snur/garn/trawl	31.555	38.051	28.473	30.355
	Trawl industri	328.538	315.258	334.480	382.671
	Trawl andet	458.494	526.050	465.884	496.132
	Alle redskaber	914.193	975.261	910.687	1.000.485
≥40m	Not	195.152	259.365	297.929	313.418
	Trawl industri	148.297	155.835	148.872	170.321
	Trawl andet	175.337	227.545	185.559	206.055
	Alle redskaber	518.786	642.746	632.360	689.794
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	62.576	60.726	71.684	60.474
	Muslingefiskeri	123.879	153.533	129.867	131.662
	Rejetrawlere	59.222	61.006	58.873	50.042
	Alle specialfiskerier	245.677	275.265	260.424	242.178
I alt		3.321.311	3.518.178	3.228.797	3.461.163

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

Bilagstabel 3.4 Gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1999-2001	2001	----- Forventet i 2002 -----	
				Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	539	538	441	476
	Jolle/ruse	531	555	528	533
	Snur/garn/trawl	464	489	320	348
	Trawl	556	538	560	600
	Alle redskaber	532	536	450	480
≥12m - <15m	Garn/krog	1.240	1.234	1.057	1.158
	Snur/garn/trawl	979	958	784	836
	Snurrevod	1.127	1.171	1.007	1.095
	Trawl	1.156	1.146	1.031	1.090
	Alle redskaber	1.157	1.149	1.007	1.079
≥15m - <18m	Garn/krog	2.324	2.272	1.961	2.188
	Snur/garn/trawl	1.878	1.801	1.469	1.577
	Snurrevod	1.736	1.757	1.593	1.730
	Trawl	1.865	1.832	1.650	1.744
	Alle redskaber	1.959	1.925	1.709	1.840
≥18m - <24m	Garn/krog	2.628	2.523	2.279	2.519
	Snur/garn/trawl	3.471	3.369	2.673	2.840
	Snurrevod	2.388	2.367	2.159	2.324
	Trawl	3.006	3.094	2.730	2.907
	Alle redskaber	2.804	2.835	2.514	2.698
≥24m - <40m	Bomtrawl	10.243	10.656	9.094	10.148
	Snur/garn/trawl	7.282	7.610	5.695	6.071
	Trawl industri	5.730	6.708	7.117	8.142
	Trawl andet	5.637	6.047	5.355	5.703
	Alle redskaber	28.982	31.020	27.261	30.063
≥40m	Not	17.741	23.579	27.084	28.493
	Trawl industri	9.672	11.987	11.452	13.102
	Trawl andet	10.116	11.976	9.766	10.845
	Alle redskaber	11.881	14.948	14.706	16.042
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	2.503	2.336	2.757	2.326
	Muslingefiskeri	1.916	2.362	1.998	2.026
	Rejetrawlere	59.222	61.006	58.873	50.042
	Alle specialfiskerier	2.710	2.992	2.831	2.632
I alt		2.173	2.331	2.140	2.294

Kilde: Fiskeridirektoratet fangstregistrering pr. 11. februar 2002.

Bilagstabel 3.5. Gennemsnitlige omkostninger for kommercielt aktive fartøjer for udvalgte omkostningsgrupper (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	----- Vedligeholdelse ----- --- Forventet i ---			----- Salg ----- --- Forventet i 2002 ---				----- Brændstof ----- --- Forventet i ---		
		2000	2001	2002	2000	2001	Scenario 1	Scenario 2	2000	2001	2002
<12m	Garn/krog	67	62	64	56	59	49	53	30	25	21
	Jolle/ruse	50	53	52	36	44	41	41	25	23	20
	Trawl	114	84	89	72	65	68	73	125	83	74
	Alle redskaber	67	62	64	53	57	49	52	37	29	25
≥12m - <15m	Garn/krog	129	122	125	144	148	126	138	55	51	42
	Snurrevod	86	117	117	116	135	115	125	79	68	57
	Trawl	138	151	156	104	117	104	110	141	129	108
	Alle redskaber	131	139	143	117	128	112	120	110	100	83
≥18m - <24m	Garn/krog	265	243	249	203	218	184	206	125	110	93
	Snurrevod	228	251	240	198	218	200	217	81	72	58
	Trawl	225	216	225	186	188	170	179	222	194	165
	Alle redskaber	235	227	233	192	199	177	190	180	158	134
≥18m - <24m	Garn/krog	283	297	301	261	251	226	250	164	151	127
	Snurrevod	326	344	344	248	256	234	252	122	111	93
	Trawl	403	417	415	266	286	254	270	445	362	310
	Alle redskaber	361	378	377	260	273	244	262	309	262	223
≥24m - <40m	Trawl industri	882	902	889	714	739	837	958	1.089	857	727
	Trawl andet	860	836	834	474	576	508	541	1.018	840	720
	Alle redskaber	870	859	854	580	633	623	687	1.049	846	723
≥40m	Not	2.721	2.877	2.927	481	824	943	992	2.434	1.989	1.686
	Trawl industri	1.366	1.231	1.312	1.202	1.351	1.390	1.591	1.741	1.456	1.304
	Trawl andet	1.112	1.183	1.171	1.132	1.453	1.228	1.364	1.508	1.276	1.054
	Alle redskaber	1.612	1.631	1.663	996	1.261	1.204	1.337	1.829	1.513	1.291
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	128	188	182	61	84	92	77	160	182	158
	Muslingefiskeri	292	228	249	48	55	50	51	69	69	59
	Alle specialfiskerier	246	217	229	52	63	62	59	95	101	88
I alt		284	283	286	196	217	201	218	270	225	192

Bilagstabel 3.6. Totale brændstofsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1998-2000	2000	Forventet i 2001	Forventet i 2002
<12m	Garn/krog	6.629	9.570	7.916	6.730
	Jolle/ruse	1.712	2.180	1.812	1.579
	Trawl	2.814	4.626	2.494	2.214
	Alle redskaber	11.156	16.376	12.221	10.523
≥12m - <15m	Garn/krog	3.997	5.089	4.703	3.863
	Snurrevod	1.298	1.826	1.431	1.207
	Trawl	19.490	25.599	23.157	19.327
	Alle redskaber	24.784	32.513	29.290	24.397
≥18m - <24m	Garn/krog	4.972	6.502	5.622	4.732
	Snurrevod	1.623	2.174	1.868	1.503
	Trawl	22.020	29.765	25.459	21.674
	Alle redskaber	28.615	38.441	32.948	27.910
≥18m - <24m	Garn/krog	4.375	5.739	4.972	4.182
	Snurrevod	4.685	6.225	5.458	4.575
	Trawl	32.830	47.594	39.803	34.088
	Alle redskaber	41.891	59.559	50.233	42.844
≥24m - <40m	Trawl industri	48.314	67.512	40.259	34.181
	Trawl andet	53.286	80.449	73.089	62.664
	Alle redskaber	101.600	147.961	113.347	96.846
≥40m	Not	18.468	26.772	21.878	18.551
	Trawl industri	20.309	29.596	18.932	16.957
	Trawl andet	17.073	24.122	24.235	20.020
	Alle redskaber	55.851	80.490	65.044	55.528
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	3.517	4.006	4.732	4.108
	Muslingefiskeri	3.639	4.500	4.463	3.866
	Alle specialfiskerier	7.156	8.506	9.196	7.974
I alt		271.051	383.845	312.280	266.021

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.7. Gennemsnitlige driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1998-2000	2000	Forventet i 2001	Forventet i 2002
<12m	Garn/krog	209	197	187	191
	Jolle/ruse	171	176	170	170
	Trawl	400	296	302	307
	Alle redskaber	217	200	192	195
≥12m - <15m	Garn/krog	426	413	388	400
	Snurrevod	377	406	379	389
	Trawl	489	494	468	474
	Alle redskaber	460	462	436	444
≥18m - <24m	Garn/krog	774	732	692	713
	Snurrevod	650	666	624	641
	Trawl	764	734	697	707
	Alle redskaber	752	725	687	700
≥18m - <24m	Garn/krog	874	872	828	851
	Snurrevod	895	902	866	884
	Trawl	1.354	1.296	1.213	1.230
	Alle redskaber	1.146	1.122	1.058	1.076
≥24m - <40m	Trawl industri	3.456	3.211	3.171	3.292
	Trawl andet	2.788	2.737	2.548	2.581
	Alle redskaber	3.082	2.903	2.767	2.831
≥40m	Not	7.426	7.318	7.210	7.259
	Trawl industri	5.574	5.245	5.242	5.443
	Trawl andet	4.691	4.950	4.472	4.608
	Alle redskaber	5.716	5.645	5.405	5.538
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	7.426	7.318	7.210	7.259
	Muslingefiskeri	5.574	5.245	5.242	5.443
	Alle specialfiskerier	4.691	4.950	4.472	4.608
I alt		947	914	870	888

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.8. Totale driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1998-2000	2000	Forventet i 2001	Forventet i 2002
<12m	Garn/krog	58.841	67.557	62.120	59.014
	Jolle/ruse	14.936	14.844	13.931	13.401
	Trawl	11.142	14.809	8.891	9.051
	Alle redskaber	84.919	97.210	84.942	81.466
≥12m - <15m	Garn/krog	38.035	39.149	38.453	36.046
	Snurrevod	8.774	8.667	8.519	7.955
	Trawl	84.950	88.470	88.440	83.778
	Alle redskaber	131.759	136.286	135.412	127.779
≥18m - <24m	Garn/krog	38.551	40.259	37.338	35.292
	Snurrevod	17.797	17.540	17.326	16.230
	Trawl	94.631	102.415	96.170	91.305
	Alle redskaber	150.980	160.215	150.834	142.827
≥18m - <24m	Garn/krog	29.693	30.587	28.770	27.309
	Snurrevod	44.556	45.641	44.175	42.434
	Trawl	130.431	144.867	142.556	133.456
	Alle redskaber	204.681	221.095	215.502	203.198
≥24m - <40m	Trawl industri	202.029	214.274	150.933	149.048
	Trawl andet	187.777	220.278	238.085	221.716
	Alle redskaber	389.806	434.552	389.017	370.764
≥40m	Not	72.972	81.687	80.493	79.312
	Trawl industri	76.950	94.753	68.181	68.152
	Trawl andet	71.252	75.060	94.047	84.967
	Alle redskaber	221.174	251.500	242.721	232.430
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	14.206	12.719	16.688	16.143
	Muslingefiskeri	27.669	34.242	30.383	30.962
	Alle specialfiskerier	41.875	46.961	47.071	47.105
I alt		1.225.194	1.347.817	1.265.499	1.205.569

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.9. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1998-2000	2000	Forventet i 2001	Forventet i 2002
<12m	Garn/krog	102.086	105.865	107.487	80.017
	Jolle/ruse	30.686	31.837	29.906	28.278
	Trawl	11.380	4.747	7.255	7.749
	Alle redskaber	144.152	142.449	144.648	116.044
≥12m - <15m	Garn/krog	102.086	105.865	107.487	80.017
	Snurrevod	30.686	31.837	29.906	28.278
	Trawl	11.380	4.747	7.255	7.749
	Alle redskaber	144.152	142.449	144.648	116.044
≥18m - <24m	Garn/krog	87.003	77.201	78.524	64.722
	Snurrevod	31.405	25.736	28.348	25.192
	Trawl	157.598	137.269	143.825	124.904
	Alle redskaber	276.006	240.206	250.697	214.817
≥18m - <24m	Garn/krog	63.102	59.352	54.478	47.894
	Snurrevod	79.488	69.741	71.794	63.336
	Trawl	189.792	162.401	197.767	166.830
	Alle redskaber	332.382	291.494	324.039	278.060
≥24m - <40m	Trawl industri	237.321	146.417	164.326	185.432
	Trawl andet	226.352	188.269	287.965	244.168
	Alle redskaber	463.673	334.687	452.291	429.600
≥40m	Not	102.256	98.274	178.873	218.617
	Trawl industri	83.414	69.573	87.654	80.720
	Trawl andet	91.148	80.804	133.498	100.592
	Alle redskaber	276.818	248.650	400.025	399.929
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	43.791	33.255	44.038	55.541
	Muslingefiskeri	73.387	91.844	123.149	98.905
	Alle specialfiskerier	117.178	125.099	167.187	154.446
I alt		1.828.600	1.581.198	1.947.926	1.769.072

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.10. Total aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1998-2000	2000	Forventet i 2001	Forventet i 2002
<12m	Garn/krog	118.077	140.315	124.192	102.629
	Jolle/ruse	41.844	39.460	40.121	38.956
	Trawl	15.250	17.542	11.156	12.564
	Alle redskaber	175.171	197.317	175.470	154.150
≥12m - <15m	Garn/krog	69.206	68.229	68.821	58.728
	Snurrevod	13.553	13.978	12.938	11.361
	Trawl	111.232	108.381	109.355	98.566
	Alle redskaber	193.991	190.589	191.114	168.656
≥18m - <24m	Garn/krog	68.553	68.327	63.396	55.130
	Snurrevod	25.124	22.547	23.347	21.217
	Trawl	116.822	114.952	111.237	100.955
	Alle redskaber	210.499	205.826	197.981	177.302
≥18m - <24m	Garn/krog	49.694	49.097	44.588	40.454
	Snurrevod	59.708	59.525	55.955	51.728
	Trawl	139.113	140.176	147.972	132.656
	Alle redskaber	248.515	248.798	248.515	224.839
≥24m - <40m	Trawl industri	144.895	121.228	104.561	111.824
	Trawl andet	152.203	154.799	193.218	173.247
	Alle redskaber	297.099	276.027	297.779	285.071
≥40m	Not	53.964	55.752	80.040	92.636
	Trawl industri	46.179	45.913	44.984	42.953
	Trawl andet	44.165	42.442	61.892	50.509
	Alle redskaber	144.308	144.106	186.917	186.098
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	26.292	22.518	27.893	32.944
	Muslingefiskeri	36.367	40.738	56.070	46.289
	Alle specialfiskerier	62.659	63.256	83.963	79.233
I alt		1.332.241	1.325.920	1.381.739	1.275.348

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.11. Totalt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	1998-2000	2000	Forventet i 2001	Forventet i 2002
<12m	Garn/krog	-15.991	-34.451	-16.705	-22.612
	Jolle/ruse	-11.157	-7.623	-10.215	-10.678
	Trawl	-3.870	-12.795	-3.902	-4.815
	Alle redskaber	-31.018	-54.868	-30.822	-38.105
≥12m - <15m	Garn/krog	8.172	6.016	7.472	3.496
	Snurrevod	3.560	1.192	3.143	1.830
	Trawl	12.669	817	7.309	2.194
	Alle redskaber	24.401	8.025	17.925	7.520
≥18m - <24m	Garn/krog	18.450	8.874	15.128	9.592
	Snurrevod	6.281	3.189	5.001	3.975
	Trawl	40.776	22.317	32.587	23.949
	Alle redskaber	65.507	34.380	52.717	37.515
≥18m - <24m	Garn/krog	13.408	10.254	9.890	7.440
	Snurrevod	19.779	10.215	15.839	11.607
	Trawl	50.679	22.225	49.795	34.174
	Alle redskaber	83.867	42.695	75.524	53.221
≥24m - <40m	Trawl industri	92.425	25.189	59.765	73.608
	Trawl andet	74.149	33.471	94.747	70.921
	Alle redskaber	166.574	58.660	154.512	144.529
≥40m	Not	48.292	42.522	98.833	125.981
	Trawl industri	37.235	23.660	42.670	37.767
	Trawl andet	46.983	38.362	71.606	50.083
	Alle redskaber	132.510	104.544	213.108	213.831
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	17.499	10.737	16.145	22.597
	Muslingefiskeri	37.020	51.106	67.079	52.616
	Alle specialfiskerier	54.519	61.843	83.224	75.213
I alt		496.359	255.279	566.187	493.724

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over FØI's minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl, bomtrawlere, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

English summary

The basis of the fishery 2002

Relative stability	For 2002 the overall framework has been determined by the agreed TACs (Total Allowable Catch) and the subsequent quota distribution among EU nations, on the basis of the relative stability principle.
Industrial quota falls by 9%	In 2002 the basis of the industrial (fish for reduction) fishery is 15 quotas with a total quota volume of approximately 1,570 thousand tonnes, representing a decline of ca. 9% in relation to the year before. The consumption fishery is composed of 41 quotas of ca. 253 thousand tonnes, representing a decline of ca. 13% compared to 2001. Since approximately 90% of Danish catches are quota regulated, this development leads to a further reduction in fishing opportunities compared to 2001.
Consumption quota falls by 13%	
Quota reductions vary by species	The cod quota has been reduced by ca. 45,000 tonnes from 1999 to 2002, representing a decline of ca. 55%. Flatfish has seen a decline of ca. 26%, where among others the quota for sole has been halved from ca. 2,000 tonnes to ca. 1,000 tonnes. The plaice quota has similarly been cut by ca. 27% between 1999 and 2002. The herring quota has been reduced by approximately 51,000 tonnes, a reduction of ca. 32%, largely due to the significant decline in the Baltic Sea. On the other hand, the mackerel quota has risen by ca. 17%. The quotas for deepwater shrimp and Norway lobster have since 1999 been reduced by 22% and 10%, respectively.
Increase in quota utilisation	Total quota utilisation in the industrial fishery was in 1999-2001 between 55% and 65%. Quota utilisation for 2002 is expected to increase due to the fall in quota. The consumption fishery generally has higher utilisation rates and for the most important species, rates vary between 83% and 96% in 1999-2001. In particular, quota utilisation in 2001 was very high for all fisheries. The herring and mackerel quotas were almost utilised at 100%

in all waters during the period.

Rise in vessel size, but vessel number falls by 22%

The Danish fleet has been reduced during 1995-2001 by ca. 22% in terms of vessel number, whilst it has increased by ca.3% in terms of GT/GRT (tonnage). This has caused a rise in the average size of vessels from ca. 23.7 GT/GRT in 1999 to ca. 25.0 GT/GRT in 2001. The larger vessels over 24 metres constitute ca. 60% of the total tonnage and ca. 54% of the insurance value. If capacity is measured in terms of engine power then there is a more equal distribution among vessel size categories. The smaller vessels thus make up ca. 46% of fleet capacity in terms of engine power. The commercial fishing fleet (vessels with a catch value over ca. DKK 200,000, also referred to as FOI vessels) operate at a level corresponding to 95% of the allowable capacity level, and approximately 98% of the tonnage is active.

98% of tonnage is active

Employment of fishing fleet below 4,000 fishermen

Approximately 3,700 fishermen are employed in the commercial part of the fishing fleet.

17% of vessels catch 90% of catches

Some 35% of vessels (ca. 525 vessels) represent 75% of the total catch value, whereas ca. 30% of vessels represent less than 5% of the total catch value. At the same time ca. 17%, or around 250 vessels, represent over 90% of catch volume, and approximately 70% of vessels catch less than 5% of total catches.

Catches and earnings in 2001

Commercial vessels cover 99% of fishery

Vessels with a total catch value of over ca. DKK 200,000 in 2001 (commercially active vessels) are included as the basis for the forecast calculations. With regard to the fishery register, these vessels represent over 99% of catch volume and 98% of catch value.

5% decline in landings

The expected catch volume in 2002 is 1,400 thousand tonnes. This represents a reduction of ca. 100 thousand tonnes in relation to 2001, an overall decline of ca. 5%. The average catch

level during 1999-2001 was ca. 1,500 thousand tonnes.

Small decline in total catch value

The estimate of total catch value for the commercial fishery, based on expected 2002 prices, is DKK 3,500 million, representing a decline of ca. DKK 50 million, or 1.5%. The negative development in average catch value is expected for all vessel size categories under 24 metres, whereas larger vessels in the 24-40 metres and over 40 metres categories can expect to see a rise in average catch value by 3% and 7%, respectively.

Fuel costs expected to fall

The forecast for operating costs is based on FOI's account fishery statistics for 1995-2000. Fuel costs vary the most out of all operating costs during the period. Average fuel costs per vessel were ca. DKK 190 thousand during 1998-2000, whereas expected fuel costs in 2001 and 2002 are ca. DKK 220 thousand and ca. DKK 190 thousand, respectively. In 2000 fuel costs were very high and it can hence be expected that there will be a fall in the current year.

Operating costs fall by 6% in 2002

Average operating costs per vessel are expected to fall from ca. DKK 950 thousand in 2000 to ca. DKK 910 thousand in 2001, a fall of 4%. It is further expected that operating costs will fall by ca. 6% in 2002 as a consequence of falling fuel prices.

Variable vessel sizes differ in earning capability...

Average earning capability per vessel (labour costs and capital) is expected to be DKK 1.3-1.4 million in 2002, which is comparable to the level during 1998-2000. In relation to 2001, the average earning capability will rise by DKK 0.2-0.3 million, representing an increase of between 15% and 28%. It is particularly the larger vessels over 24 metres that can expect a positive development in earnings, whereas vessels under 18 metres can expect a fall in earning capability.

...and fishermen's salaries

Estimations of average salaries paid to the labour force is for 2002 calculated to be ca. DKK 990 thousand per vessel, representing a rise of 6% compared to 1998-2000. In relation to vessel size, it is the tendency that the large industrial trawlers, purse seiners, and specialised fisheries will see the biggest in-

crease, whereas the smaller vessels can expect to see a fall in salaries.

Gross profit rises The development in gross profit highlight payments to external capital, returns on own capital, herein potential profits and depreciation of the vessel. The expected average gross profit per vessel is calculated to be ca. DKK 440 thousand in 2002, based on expected 2002 prices, and represent a rise of 25% compared to 1998-2000. With a 2001 price level, one can expect a 2% rise in average gross profit.

Special conditions for small vessels The calculated salary for the labour force in the small vessel category represents such a large proportion of the catch value that gross profit is very small or negative. The economic activity of the smaller vessels is characterised by vessels that are operated by the owners, and periodically may be supplemented by an assisting crewmember. For these vessels the earning capability, that is the catch value with deductions for variable costs (excluding costs related to labour and capital), must be regarded as the key indicator. Splitting labour costs and capital is for this group regarded to be of less importance.

Small rise in average rentability The rentability of the fishery is evaluated by assessing gross profit in relation to the size of invested capital. The insurance value of the vessel is used as the basis for the evaluation of the size of capital. The forecast for the fleet's total rentability is expected to be 13%, based on expected 2002 prices. The rentability was on average 11% during 1998-2000, whereas the calculated rentability for 2001 was 12%.

- but a fall for smaller vessels On the basis of the forecast for rentability of the total fleet there is reason to highlight that the overall improvement mask significant differences between the individual vessel categories. It can be expected that there will be a decline in rentability for the smaller vessels, whereas the larger vessels can expect an improvement. The middle-sized vessels can expect a relatively unchanged rentability. The worsening situation for the smaller vessels should be seen in the light of their fishing opportunities,

where their ability to switch fishery in terms of species and area is limited. The conditions for this vessel category are further explained in a special chapter of this report.

Evaluation of price developments in 2002

Continued price rise for most species expected

The price development of fish is of key importance for fishery earnings in 2002. Estimates of price developments are based on the expected supply on the EU market, divided into groups of fish species. On this basis, the following expectations are included for evaluating price developments in 2002:

Codfish	+5 %
Flatfish (expensive)	+30 %
Flatfish (cheap)	+10 %
Herring	+10 %
Mackerel	Unchanged
Freshwater fish	+5 %
Norway lobster	Unchanged
Shrimp	-15 %
Mussels	+2 %
Fish for reduction	+15 %

Supply of fish in EU is basis for price evaluation

The price estimates are undertaken on the basis of the total supply on the EU market, but there is further evaluation to ascertain whether there are special conditions that suggest that Danish prices should be adjusted in relation to the calculated prices for the whole EU market. The starting point for evaluating supply is the allocated quota and quota utilisation in previous years, following the same principles as in Economic Situation of the Danish Fishery 2001.

Forecast for Danish coastal fisheries

The Danish Research Institute of Food Economics has undertaken a special analysis of the fishery in Danish coastal waters (Baltic Sea, the Sound and Belts, and Kattegat), and is included in this report as a special chapter. The reason for this chapter is

to analyse the fall in key quotas in the coastal waters.

Coastal waters affected by falling quotas	Quotas for cod and herring have been reduced in 2002 so they now constitute 54% and 55%, respectively, of the 1999 quota level. The sprat (fish for reduction) quota has declined considerably over the last four years to 52% of the 1999 level.
New gear restrictions	In addition to quota reductions, the Baltic Sea, the Sound and Belts have seen the introduction of new gear restrictions. Regulations concern the cod trawl fishery with either BACOMA windows or with a minimum mesh-size of 130mm. Gillnetting for cod has to be carried out through the use of nets with a minimum mesh-size of 110mm.
600 vessels and 900 fishermen depend on coastal waters	In 2002 almost 600 vessels are dependant on the fishery in coastal waters, representing over 80% of the catch value. The majority of these vessels, ca. 80%, are smaller vessels under 15 metres in length. The total catch value of the vessels was approximately DKK 500 million in 2001, with ca. 900 employed fishermen, or about 25% of employment, making their earnings from coastal fisheries.
Catch value falls substantially in 2002	Quota reductions are expected to lead to a fall in catch value for the dependant vessels of between 9% and 36%. The fall for vessels under 15 metres is 9-13%, vessels of 15-24 metres lose ca. 20% of their catch value, whereas the large vessels over 24 metres can expect a decline of ca. 35% in relation to 2001.
Significant economic decline both in short and long term	The fishery in coastal waters will experience a significant economic decline both in the short and long term if the current quota levels are maintained over the next few years. In the short term, from 2001 to 2002, the earning capability will drop by 16-49%, increasing with vessel size. In the longer term it is shown that small vessels will have a negative profitability of 20%, whilst the majority of vessels between 12-24 metres can expect a positive profitability of between 2% and 4%. The large vessels over 24 metres will experience a halving of their profitability from 2001 to 2002 and can expect a profitability of 10% in

2002.

New gear restrictions further impact earning capability

Vessels that are particularly dependant on the cod fishery, such as vessels under 24 metres, generally have low earnings, and the calculations for these groups will likely underestimate the negative economic consequences. This is primarily due to the limited opportunities of switching to other species and fishing areas for the smaller vessels. Further, the new gear restrictions in the Baltic Sea, the Sound and Belts for the cod fishery (BACOMA windows) particularly impact smaller vessels with limited engine power by reducing their catch per unit of time, as well as putting financial demands on the fishermen to comply with the new regulations. Both these factors lead to a further worsening of the vessel's earning capability and profitability.